

પ્રથમ આવૃત્તિ : સપ્ટેમ્બર ૧૯૧૭

નકલ : ૨૦૦૦

બીજી આવૃત્તિ : મે ૧૯૬૫

નકલ : ૨૦૦૦

મૂલ્ય એક રૂપિયે

—: પ્રકાશક :—

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરમુરિજી સાહિત્ય પ્રકાશન મથકાળા—

૬ શ્રી ચીમનલાલ જેઠાંદભાઈ

જેઠ મનમુખભાઈની પેળ,

ધાત્રીપુર, અમદાવાદ.

પ્રાપ્તિ સ્થાન—

શ્રી ચીમનલાલ જેઠાંદભાઈ

જેઠ મનમુખભાઈની પેળ,

ધાત્રીપુર, અમદાવાદ.

મુદ્રક—

મૂળચંદ પ્રસન્નદાસ કાપડીયા

"જેન વિજય" શ્રી પ્રેમ,

અપારીયા ચકલ

ગાપીચોક,

મુંબઈ ૧.

આ ત્રીંચ વાંચના પ્રથમ પ્રીમ્ડેન્ડ

આ લખાણ આપ્ત વાંચે.

(૪)

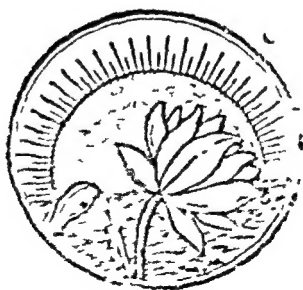
ગુરુગમ અહીં વિચારે છે તેઓને કોઈ પણ જાતની શંકા રહેતી નથી. અને તેઓ આત્માને પરમાત્મા જનાવવાની આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિ પરિણતિને પ્રાપ્ત કરે છે.

મારા અંથોનો અભ્યાસ કરવામાં ગુરુગમની તથા અપેક્ષા દૃષ્ટિની જરૂર છે

ઉપર્યુક્ત જાનીઓ મારા લખેલા આશયોને સમજાવી શકે છે માટે —

વર્તમાનમાં વર્તનારા તથા ભવિષ્યમાં મારા આશયોને અપેક્ષાએ સત્ય જાણનારા જાનીઓની સેવા-લક્ષિતમાં અર્પાઈ જવું. . . .

(પત્ર સંદુપદેશ ભાગ બીજો પાન નં. ૨૧૦)

પ્રકાશકીય નિવેદન

આજથી લગભગ પચાસ વરસ પહેલાં જ્યારે પૂજ્ય આમાચ-
દેવેશ શ્રીમદ્ ગુહિમાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ વિશ્વમાન હતા
ત્યારે શ્રી અધ્યાત્મ જ્ઞાન પ્રસારક મંડળ (મુગ્ધ) તરફથી—
“જૈનોપનિષદ” નું સર્વ પ્રથમ પ્રકાશન થયું હતું.

આજે, શ્રીમદ્ગુની પુનિત યાદમાં તેમના અપમરત સાહિત્ય
જીવન કાર્યના પ્રચાર માટે જિણી થએલી સરથા—

શ્રીમદ્ ગુહિમાગરસૂરિજી સાહિત્ય પ્રકાશન ગ્રંથમાળા-તરફથી,

‘જૈનોપનિષદ’ ની આ બીજી આવૃત્તિ પ્રગટ કરતા આનંદ
અનંત ૧૩.

જૈનો માટે આ ગ્રંથ ધર્મોજી ઉપયોગી છે તેમા કોને જોત
કહીશ, જૈનનું કર્તવ્ય શું, જૈનધર્મ શું, તેની સાચી આરાધના
કરી આપ્યા અર્થમાં કેવી રીતે જૈન પાત્રી શનાય તેની ‘ધાંગી’ જ
સીમરત ભરી ચર્ચા કરામા આવી છે.

આ ગ્રંથની વિશિષ્ટતા તો એ છે કે મૂળ આ ગ્રંથ પૂજ્ય
ભગવતશ્રીએ સન્નતમા, મનાત્મક રીતીમાં લખ્યો અને તેનું
વિવેચન ગુજરાતી ભાષામાં તેઓશ્રીએ જ કર્યું પૂજ્ય ઉમાસ્વામિજી
જીનારે જે દ્વારા “તત્ત્વર્થ મય” લખ્યું છે તેની જ દ્રવ્યમાં નાના
નાના મુદ્દોથી આ ગ્રંથ લખાયેલો છે.

આ ગ્રંથની મન્દુર તેમજ ગુજરાતી પાંત્રે ભાષા એટલી બધી
સરળ ૭ કે નરે નિમ્ન શીલ, પાળુ આ ગ્રંથને મહેનાદારી સમજી
હૃદયે લેવા છે.

જો જન જોડિયે પડે જમાન માં તો આ ગ્રંથ ખૂબ જ
ફાયદા થશે તેમ છે.

શુભેચ્છક સહાયકોની પુણ્ય નામાવળી

શ. ૨૫૧-૦૦ પૂજ્યપાદ પ્રશાંતમૂર્તિ અનુયોગાચાર્ય પંન્યાસ પ્રવર
શ્રી મહોદયસાગરજી ગણિવર્ય મ. સા. ના
સદ્ગુપ્તેશથી—

શ્રી ઉજ્જમકર્મ જેન ધર્મશાળાના જ્ઞાન ખાતેની
ઉપજમાથી.

શેઠ આણુદજી કલ્યાણજીની પેટી તરફથી

શ્રી ઉજ્જમકર્મ ધર્મશાળાના વહીવટદારો. અમદાવાદ

શ. ૧૦૦-૦૦ શેઠ શ્રી મોહનલાલ પ્રેમચંદલાઈ

અરજી સોસાયટી, અમદાવાદ.

શ. ૧૦૦-૦૦ શ્રી ચાણુરમા આવિકા જેનોના ઉપાસ્યના જ્ઞાન
ખાતેની ઉપજમાથી.

શ્રી રમજેન તેમજ શ્રી ડાહીબેન, ચાણુરમા.

શ. ૧૦૦-૦૦ શેઠ શ્રી ફકીરચંદલાઈ મગનલાલ,

જેન સોસાયટી, અમદાવાદ.

શ. ૫૧-૦૦ પ. પ. મુનિરાજ પ્રવર શ્રી ઈન્દ્રસાગરજી મ. સા.
તથા શિશ્યરત્ન મુનિગજ શ્રી અમરેન્દ્રસાગરજી
મ. સા. ના સદ્ગુપ્તેશથી.

શેઠ મીડાલાઈ ગુલાબચંદ જેન મંઘ તરફથી.

કપડવંજ.

શ. ૫૧-૦૦ પગમ તપગવી પ્રવર્તિની સાખીથી મનાદરશીજી
મ. ના સદ્ગુપ્તેશથી.

શ. ૫૧-૦૦ સાખીથી મંજુલાશીજી મ. ના સદ્ગુપ્તેશથી

શ. ૫૧-૦૦ સાખીથી પ્રવીણશીજી તથા વિનય શિષ્યા સાખીથી
શ્રી રામેન્દ્રશીજીના સદ્ગુપ્તેશથી. મહેસાણા.

શ. ૨૫-૦૦ કંઠ શ્રી મહત્તનલાલ પૂજગમ, અમદાવાદ.

১৯৩৭ সালের ১২ মার্চ তারিখের
 প্রজ্ঞাপন অনুযায়ী

ଅନୁଗ୍ରହପୁରୀ - ୧୧୨୩୨୩

... ..
... ..
... ..

સંપાદકીય

જિનોપનિષદ એટલે જિનો માટે લખાયેલું એક અભિનવ શાસ્ત્ર.

શાસ્ત્ર એટલે સિદ્ધાંતોની કુલગુચણી. સૂત્રોની જેનમૂન ગોળી, અને અતરના ય અંતરમાથી પ્રગટેલો એક એવો પયગામ કે જે યુગોના યુગો સુધી એવો ને એવો જ અક્ષત અને અક્ષય, દિવ્ય ને ભવ્ય જ રહે.

જિનોપનિષદમા જોવા જ સિદ્ધાંતો છે, સૂત્રો છે અને તેવો જ દિવ્ય ને ભવ્ય અક્ષય અને અક્ષત રહેનારો પયગામ છે.

આ ઉપનિષદનો ઉઘાડ જ વિગટ ને વિશાળ કલ્પનાથી થાય છે. આ ઉપનિષદના સર્જક સપ્રદાયની સાકડી હીવાલો ઝોળાગીને વિશાળ એવી દુનિયામા દોડે છે. તેથી જ તો એ રામ અને ગૌમાનમા; અહ્મા અને વિષ્ણુમા, કૃષ્ણ અને શંકરમા; વિષ્ણુચર અને વસુદેવમા ભુદ્ધ અને મદાનીરમા; અપેક્ષાએ એક જિનેન્દગને જ જુલે છે ને આપણને પણ તે જિનેશ્વર બનાવે છે.

આન ઉદ્ધાગમા જિનેશ્વરના વિગટ ડપને બનાવી સર્જક પ્રથમ ઉપગમમા પાળુ—અર્થર્થ કર્મ પ્રગતિયુ નિર્મલ્યા:—આ પ્રથમ—એવી જ વિગટના અને વિનાશનાના દર્શન કરાવે છે.

જે લખે છે—“આત્મા એ જ જીવ છે.”

જે કે આત્મા ય અથમા જીવની અનેક વ્યાખ્યાઓ આપી છે અને અનેક રીતે જીવની વ્યાખ્યા આપી છે. પરંતુ—આત્મા એ જ જીવ છે એવી નક્કી ની, વિશ્વક અને દુદ્ધા જીવની વ્યાખ્યા આપે છે. એ જ અવલી નથી.

.....દરેક જૈને વ્યાવહારિક તથા ધાર્મિક કેળવણી પરિપૂર્ણ લેવી જોઈએ અને પછી કર્મયોગી બનવું જોઈએ કારણ જ્ઞાની બન્યા વિના કોઈ કર્મયોગી બની શકતો નથી.....(૪૫)

પડકાર:—

.....જો ધર્મના લોકો દેશ દાલાનુસારે ધર્મ કર્મમાં પતિ-વર્તનો કરતા નથી અને વોરાના નાડાની જેમ પકડ્યું તે પકડ્યું એમ કદાગ્રહ કરે છે તે ધર્મના લોકો આપત્તિકાળમાં જીવવાને, ઉત્તતિ કરવાને અને અધર્મનું રક્ષણ કરવાને શક્તિમાન થતા નથી .. . (૧૫)

.....કામ લોભાદિથી, મોજમગ્રાથી શારીરિક બળ શક્તિનો ક્ષય કરી નિર્બળ, અક્કલહીન અને બાયલા પાત્ર જેવા બની ગયેલા જૈનોને દુનિયામાં જીવવાનો દક્ષ રહેવાનો નથી ...

પુણ્ય:—

.....અરિહંત મત્રનો જાપ કરવાથી અનંત ભવના કર્મોનો ક્ષય થાય છે.....(૧૬)

... ..જૈનોપનિપદ ૩૫ જૈનોદય સુત્રોને જો જૈનો દરેક જાદ કરે છે તેઓની બાબત ઉત્તતિ થાય છે અને તેઓ મદાન બને છે તેમજ આત્મની જ્ઞાનાદિ સામ્યોને પ્રાપ્ત કરી ત્રીજા ભામાં તે અવશ્ય મુક્તિપદ પ્રાપ્ત કરે છે એ નિશ્ચય છે.. .. (૫૨)

આમ પાંચ પાપાથી પ્રચૂર બનેતો આ ગ્રંથ આગળ માનવ સમજ મટે; ૨૧૦ આચાર્યશ્રી બુદ્ધિસાગરચરિત્ર મદારાજની એક અમુક રીતો છે

૧૯૧૩ ના જેઠ સુધી દસમે આચાર્યશ્રીએ આ ગ્રંથના કોઈ એક કોડે.

(१३)

(૧૩)

અને એ. ૧૯૭૬ ના અપાઠ સુદી આનંદે તેની પ્રાર્થના કરી.

અથ અપાઠો પેદાશમાં.

પ્રકાશન પાઠોમાં.

ਮਾਧ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪੇਂਡੂ ਪੜ੍ਹਾਈ.

प्रकाशन पाठ्योपदेशमा
मार्गदर्शक

अथ भाषाणां रूपं वा अथाभा

ते ध्यान पाया.

... ४५ गा अथाः
... ५१ गा अथाः
... ५२ गा अथाः
... ५३ गा अथाः
... ५४ गा अथाः
... ५५ गा अथाः
... ५६ गा अथाः
... ५७ गा अथाः
... ५८ गा अथाः
... ५९ गा अथाः
... ६० गा अथाः
... ६१ गा अथाः
... ६२ गा अथाः
... ६३ गा अथाः
... ६४ गा अथाः
... ६५ गा अथाः
... ६६ गा अथाः
... ६७ गा अथाः
... ६८ गा अथाः
... ६९ गा अथाः
... ७० गा अथाः
... ७१ गा अथाः
... ७२ गा अथाः
... ७३ गा अथाः
... ७४ गा अथाः
... ७५ गा अथाः
... ७६ गा अथाः
... ७७ गा अथाः
... ७८ गा अथाः
... ७९ गा अथाः
... ८० गा अथाः
... ८१ गा अथाः
... ८२ गा अथाः
... ८३ गा अथाः
... ८४ गा अथाः
... ८५ गा अथाः
... ८६ गा अथाः
... ८७ गा अथाः
... ८८ गा अथाः
... ८९ गा अथाः
... ९० गा अथाः
... ९१ गा अथाः
... ९२ गा अथाः
... ९३ गा अथाः
... ९४ गा अथाः
... ९५ गा अथाः
... ९६ गा अथाः
... ९७ गा अथाः
... ९८ गा अथाः
... ९९ गा अथाः
... १०० गा अथाः

५१६, नेत्र पुनः प्रकाशमानं यथा तं भूया यथा तेन नान्यथा भवेत्
 ५१७, नेत्र पुनः प्रकाशमानं यथा तं भूया यथा तेन नान्यथा भवेत्
 ५१८, नेत्र पुनः प्रकाशमानं यथा तं भूया यथा तेन नान्यथा भवेत्

2011 11 20 10:15

५

4

કયાય અપ્રજ્ઞતા નથી. આથી મારી અદ્ય મતિએ મને જો જો વિચારભેદ થોડાં લાગ્યા તેને એક સાથે મૂકી, વિચાર થોડાં નાના મોટા ફકરા પાડ્યા છે. અને છુદ્ધ લખાણ એટલા માટે કે દરેક પાને નવું વાચન, એક પાનાનું મર્યાદિત જ ચિંતન આવે એ હવે સંયોજના કરી છે. વસ્તુતઃ તો આખોય ત્રય સળંગ છે. ધ્યાનથી વાચનારને આ ભેદ જરૂરથી જણાશે.

ખીજા જો ફેફારો છે તે શૈલી અને સમાસના છે.

પ્રથમ શૈલી જોઈએ:—

મૂળ અંથનું પાનું નખર સાત અને આ અંથનું પાનું નખર સત્તર સામ સામે રાખો.

પાન નંબર સાતમા પર વાંચો:—

જેનોનો ચતુર્વિંશ સઘ મહા પૂજ્ય અને તીર્થ કરને પણ વધ છે ચાર પ્રકારના મધની રક્ષા કરી તે ભક્તિ છે. ચાર પ્રકારના મધને આદાર પામ્યા પોષવો એ પણ એક જાતની ભક્તિ છે. ચાર પ્રકારના સઘને વચ્ચાદિકનું દાન કરવું તે પણ ભક્તિ છે.

હવે આ અથમાં વાંચો:—

જેનોનો ચતુર્વિંશ સઘ મહા પૂજ્ય અને તીર્થ કરને પણ વધ છે. આ ચાર પ્રકારના મધની રક્ષા કરી તે ભક્તિ છે. આ અંથને આદાર પામ્યા પોષવો તે પણ એક જાતની ભક્તિ છે તેને વચ્ચાદિકનું દાન કરવું પણ તે ભક્તિ છે.

નર સરકરજી કરેલા આ પ્રથમ "ચાર પ્રકારના મધ" ને હવે મારે નહિ મૂકા તેને જાતે મર્યાદા મ મધ્ય છે. આથી આ પ્રથમ તે વચ્ચાદિક વાંચના વાચકના આત્મા પર જો પુનરાવર્તનની

આમ શ્રાવ્ય છે તે અદી નથી અનુભવવા મળતી. તેમ જ મેઢાણા
દેશમાંથી વાક્યનુ ગ્રીન્દય ગોઠવેલી ન્દય છ ન્યાને મૂળમાં તે
ગ્રીન્દય ધવા વાગે છે. ન્યાને આમ તે મુનિય જમણાય છે

આમ નર્મનાગો મુખને વ્યા નાદમાં બેગમના વિનાનને મુ
મુખવાન ને મુખિય જનાવવાનો નવ પચાસ મર્મી જ નાદમાં
આવળોધવ ને મુદય નાદુત્ત મર્મ જ ને મુદય મુખી જ નાદમાં
ને મુદય મર્મ જ, મર્મ છે ન મુદય મર્મી જ નાદમાં મુખી જ
માત્ર માત્ર વાચ્ય શબ્દ મુખ વાચના જાનવાને નાદમાં જ નાદમાં
માત્ર વાચનાનો અમલ મર્મી છે.

૧૦૮ અંશે લખવા અને પ્રકાશિત કરવા આ માટે તેઓશ્રીએ એક ધૂનીને જેમ લખ્યું છે. અને તેમના અતેવાસીઓ કહે છે કે ત્યારે તેમણે પોતાનો દેહાત નજદીક જોયો ત્યારે તેમણે એક સાથે બીમ અથ જુદી જુદી પ્રેસમાં છાપવા આપ્યા હતા.

સાહિત્યની સાધનાના કાર્ત્ત ઉદ્દેશ્યથી નહિ તેમજ લેખનના શોખથી પણ નહિ, પરંતુ પોતે જે કંઈ અનુભવ્યું છે, પોતે જે દીર્ઘ ચિંતન કર્યું છે એ અનુભવ અને ચિંતનનો લાભ સકલ વિશ્વને મળે એવા વિશ્વ કન્યાણના ઉદ્દેશ્યથી તેઓશ્રીએ સઘળી સર્જના કરી છે.

આથી એવાર લખેલ કરીયા જેમ જોવાની તેમજ તેને કરી મહારીને સાહિત્યની મુદ્ર ભાષામાં લખવાનું તેમને મુનાસિય નહિ ગણ્યું હોય.

અને આ લેખન પ્રવૃત્તિ એ જ તેમનો જીવન ધ્યેય કે આદર્શ નહોતો. દિવમની અનેક વિવ પ્રવૃત્તિઓ વચ્ચે તેમણે આ બધી સર્જના કરી છે. આથી પોતાના અમુક સર્જનને અમુક દૃષ્ટિએ જ બહાર પાડવું એવો અવકાશ તેમને હતો પણ નહિ.

હા તેઓશ્રીએ અનેક વાર અનેક જગ્યાએ લગભગ બધા જ પ્રદેશો જમાના પ્રમાણે ઘટના રજૂ કરી જવવાનું તેમજ પ્રવૃત્તિઓ પણ પરિવર્તન કરવાનું કહ્યું છે. આ અર્થમાં પણ જોતાં જોતાં પ્રમાણ પ્રમાણે 'અ' કાર્ત્ત ઉદ્દેશ્યની વાત વારંવાર કહી છે.

૨. અર્થનું નવું જોવાનું પણ તેથી જ જમાનાની મગા પ્રમાણે અર્થ જમાનાને અર્થ જમાનાને જોડે તે પ્રમાણે પ્રિયત કેટલાક ને કે કહ્યું છે.

૩. આ નવું જોવાનું, કે જે નવું ને આ માટે કહ્યું એ આ અર્થ ને નવું જોવાનું કે જેને નવું જોવા માટે જ તેમના નવું જોવાનું કે જેને નવું જોવાનું કહ્યું એ ને ને કેટલાક જવા

આ સંપાદનનું માર્ગ આપનાર તેમ જ તે માર્ગના અને અન્ય
 માર્ગનારિત્ત વ્યવસ્થા પ્રમાણ, પ્રેરક વ્યવસ્થા પ્રદાશકનો આગામી ન
 માન્ય નો આ અધિકાર પતાવેલા નેત્ર ગુણોથી વિરુદ્ધ પાત્રી નમણા
 નર ગણાત ને ?

પૂર્વ મુનિનાજી સી હર્ષભગવાદશુભ મ. ના મારગ પ્રમાણ
 અન્ય ને, તેઓથીના આગામીયો અને અન્ય પ્રમાણ ને ને ને
 માર્ગ ને માર્ગી સમયો ને, તેઓથીના ને અન્ય પ્રમાણ પૂર્વે આપના
 માન્ય ને અને આપના માર્ગી પ્રમાણ આગામીયો માર્ગ ને .

પૂર્વ મારગ સી સીઅનદાસ કે. ભદ્રભાઈ ને ને ને ને
 માર્ગ પ્રમાણી ને ને ને આપી તેમ ના ને ને ને ને ને
 ને ને ને ને ને ને આપના માન્ય ને .

માન્ય માર્ગી અન્ય ને આ ને ને ને ને ને ને ને
 ને ને ને ને ને ને ને ને ને ને ને ને ને ને
 માન્ય ને ને ને ને .

(માન્ય માર્ગી અન્ય ને ને ને)
 ને ને ને ને ને ને
 ને ને ને ને ને ને

ને ને
 ને ને ને ને

—: આટલું યાદ રાખો :—

અ. અધ્યાત્મ જ્ઞાનદિવાકર, સ્વ-પર શાન્ત વિશારદ, યોગનિષ્ઠ આચાર્ય ભગવત શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબે તેમના જીવનકાળ દરમિયાન લગભગ દોઢસો ગ્રંથની સર્જના કરી છે એ દરેકે દરેક ગ્રંથ જીવનને ઉજ્જમાળ બનાવવા માટે વિપુલ ભાતુ પૂરુ પાડે છે. તે દરેકમા વિશદ ને ગદ્ય તત્ત્વચિંતન, અધ્યાત્મ, યોગ, વ્યવહાર, સમાજ, દેશ ધર્મ વગેરે પર સુદૃઢ ને સરળ ભાષામા આલેખન છે. એ બહુ મૂલ્ય સાહિત્યનો ધરોધર ગામો ગામ ને શહેરે શહેર, વિશ્વભરમા પ્રચાર એજ આ—

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિજી સાહિત્ય પ્રકાશન ગ્રંથમાળાનો—

ઉદ્દેશ્ય અને ધ્યેય છે.

નકાના કાષ્ઠપણુ લોભ વિના પડતર કિંમતથી પણ પચ્ચીસ ટના ઓછી કિંમતે અમે શ્રીમદ્જીના પુસ્તકો પ્રકાશીત કરીએ છીએ.

અગાઉથી મોટી વડુ નજરો ખરીદનાર મખો શુદ્ધસ્થનો આટલું પેપર પર ગદો મુદ્રામા આવે છે. તેમજ તેમનો સફેદ પગિયા આપવામા આવે છે. તો આપના સમારના ક ધર્મના કોઈ પણ શુભ પ્રસંગે આ ગ્રંથમાળા તરફથી પ્રગટ થતા પુસ્તકોની પ્રમાવના કરવા માટે આ મરનાનું યાદ રાખો અને અગાઉથી જ આપની નકના નોંધાવી લેવાનું રાખા.

—: લખો ના મળા :—

પ્રકાશક

શ્રી ચીમનજીત જેવદભાઈ

કે. જનનાથજીની પોળ,

કાંપોર, અમદાવાદ.

પ્રાપ્તિ આતમ્ય

पत्र परिमल

पत्र पारमल
श्रीमान मुद्रिमागच्छन्तिना अहं पत्रोभायी श्रीभुला
अथ गौडिनडेनो नयय
नया पिथा

ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਨੁਸਾਰ

બાળકોના બુદ્ધિસાગર

[अथिच ।

२. जयसिन्हाय

[illegible]

...
...
...

३।८. पिपे।

RECEIVED
JAN 10 1968

1948

ਪ੍ਰਤੀਪਤਿ ਰਾਜ ਰਾਜਦੀਪਤੀ

०१८. भाषा निष्पत्ति

1990

મહત્વનાં મુદ્રણ દાષો

પાત્ર	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૯	૩ મા ઉમેરો—	જેસંગલાઇ કાગીદાસમાઈ	દેરટ
૫૭	સ સ્ફૂત	પ્રદ્યથ	પ્રદ્યથ
૫૮	૫	શ્રાવક	શ્રાવિકા
૭૧	સ સ્ફૂત	આર્થ	આર્થ
૭૩	૧	સ્વાશ્રયાલંબી	સ્વાશ્રયાલંબી
૭૪	૧૦	અશ્રાયી	સ્વાશ્રયી

પાના નંબર ૬૨ ઉપર આપ્યું સ્વર રહી
જ્યાં પામ્યું છે તે આ પ્રમાણે.

ધોત્રકાલાનુમારણ વ્રાજ્ઞણ સત્રિય વૈરય
મુદ્ર કર્માભિરાજીવિકા શ્રુતિધારકા.

તા. ક:—માત્રા અને ગેરની શ્રુતો નથી સુચારી કરવું
પાના સ્ત્રી તે બાગમ છે અને લાગપટી દાષપ વટી જવ
પાના જન્ય તે અશુદ્ધ ક્રેવ લાગે છે

THE END

જે
 જિનેશ્વરના રાગી છે,
 જિનદેવના પર
 પ્રેમ રાગને ધાગણુ કરે છે,
 જિનેશ્વર પ્રભુએ
 ઉપદિષ્ટ મહાવિચારો અને
 મહાચારના જે
 ઉપાયક છે,
 શ્રી જિનેશ્વરની આજ્ઞા પ્રમાણે
 દુર્ગુણોને જિતવા જે
 પ્રયત્ન કરે છે તે
 જૈન
 કહેવાય છે

—શ્રીમદ્ બુદ્ધિમાગરસૂરિ

જિનમ્યોપામકા:

निनायनिम-

1 =

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

આવા વિશિષ્ટ ગુણોથી જે અલંકૃત છે એવા જિનેશ્વરના જે રાગી છે તેઓને જૈન કહેવામાં આવે છે.

તેમજ જેઓ શ્રી જિનદેવ પર પ્રેમ રાખે છે,

જેઓ તેમના ઉપદિષ્ટ સદ્વિચારો અને આચારોની ઉપાસના કરે છે,

શ્રી જિનેશ્વરની આજ્ઞા પ્રમાણે જેઓ દુર્ગુણોને જિતવા પ્રયત્ન કરે છે,

જે દુર્ગાંજતા પર વિજય મેળવે છે અને સર્વ પ્રકારના શુભ નય મેળવાય એવી શક્તિઓને મેળવે છે,

જે શ્રી જિનેશ્વરના ગુણોની ઉપાસના કરવામાં રક્ત છે,

અને—

જે જિનદેવ પર પૂરેપૂરી શ્રદ્ધા ધરાવે છે, ઉપરાત—

જે જિનદેવના કહ્યા પ્રમાણે શ્રુતધર્મ અને ગારિત્ર-ધર્મની યથાગ્રહિત ઉપાસના કરે છે—

તે મૌ મનુષ્યો
જૈન કહેવાય છે.

બાઈબલ. દરિયો, પંચો અને બ્રો. આ અને
 તેમ પ્રનામે કોય છે પત્ર જૈન નો ન જ છે કે
 જે જિનના પદાને નો છે અધ્યાન મેલા. મેલા
 નર્યોને નામે મેલા પદ જિનને પદ નામના
 કોય છે ૫

૩૥ જિનને નામ નામ નો નો નો નો
 નામને નામ નો નામને નો નામને નો
 નામને નામ નો નો નો નો નો નો
 નામ નો નો નો નો નો નો નો

જૈન નિગમોમાં કહેલાં સંસ્કારો પૈકી જેઓ પોતાને યોગ્ય એવા સંસ્કારોને ધારણ કરે છે તે જૈનો છે.

બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય અને શુદ્રો પોતાને યોગ્ય એવા ગૃહ્યધર્મ સંસ્કારોને ધારણ કરે છે. ગર્ભાધાનાદિ સંસ્કારોથી જે સંસ્કાર પામેલો છે તેનામાં જૈનત્વ પ્રકાશી શકે છે.

જૈન શાસ્ત્રોમાં સોળ સંસ્કારનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. સંસ્કારોની વિચાર પૂર્વક કરણીથી આત્મા પર અસર થાય છે. ગર્ભમાં રહેલાં મનુષ્યને ધાર્મિક સંસ્કારો આપ્યા વિના, વાસ્તવિકપણે જૈનોની પ્રગતિ થઈ શકતી નથી.

ગૃહસ્થને યોગ્ય એવા સંસ્કારો ગૃહસ્થગુરુ કગવી શકે છે અને તેથી મહાન જૈન પ્રગટાવી શકાય છે. આ માટે જૈનધર્મ પર પૂર્ણ શ્રદ્ધાવાળા ગૃહસ્થ ગુરુની પમંદગી કરવી જોઈએ આ ગૃહસ્થ ગુરુ પણ જૈનધર્મના શાસ્ત્રોમાં લખેલાં મંત્ર સંસ્કારોથી સંસ્કારિત બનેલા હોવા જોઈએ.

જૈનધર્મ સંસ્કારધારકા:

કેનાપનિષદ

આદ્યો, દ્વિતીયો, ત્રીતીયો અને ચતુર્થો પાત્રોનાના
 નામ અને તેનાં પ્રમાણો પત્રના દ્વારા નોંધાયેલા છે. તેથી તેની
 ધર્મના અસરોને ધ્યાનમાં રાખી કહે છે કે અત્યંત યાગ્ય
 તેમજી કામ કર્યોય આદ્યો આદિ પાત્રો તેના ધર્મના
 પાત્રોના અસરોને ધ્યાનમાં રાખી

કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી
 તેમજી કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી

તેમજી કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી
 તેમજી કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી કામ કર્યોય તેમજી

શ્રી જિનેશ્વરની આજ્ઞાઓનું જે પાલન કરે છે તેઓ જૈન છે.

જૈન આગમોમાં શ્રી જિનેશ્વરની આજ્ઞાઓ છે. ગૃહસ્થ જૈનોએ અને મુનિરાજોએ પોતાના અધિકાર પ્રમાણે તે જિનાજ્ઞાઓનું પાલન કરવું જોઈએ.

આ જિનાજ્ઞાઓનું કેવી રીતે પાલન કરવું તેનું જ્ઞાન જૈનાચાર્યો પાસેથી મેળવવું જોઈએ.

જૈનાચાર્યને પોતાના ગુરુ માનવા. તેઓ જૈન શાસ્ત્રોના અનુભવી હોય છે આથી તેઓ યોગ્ય જીવને તેના યોગ્ય જ આજ્ઞા કરે છે.

જૈનાચાર્યની આજ્ઞામાં જિનાજ્ઞાઓ મહાર્થ જાય છે કારણ કે જિન લગવંતના પદ્ધતિ જૈનાચાર્ય હોય છે તેઓ વર્તમાનમાં ધર્મોન્નતિ માટે જે કંઈ કરે છે તે જિનાજ્ઞાથી બિન્ન નથી.

જિનાજ્ઞાપાલક જૈનો વિશ્વનું કલ્યાણ કરી શકે છે. અને અથવા જિનાજ્ઞાપાલકો અવગ્ય મક્ત્ર બને છે.

જિનાજ્ઞાપાલક :

ધન, યજ્ઞેન્દ્ર, વરુણ, અને વિદ્યા વગેરે પ્રાપ્તિ.
 જેઓ કૈનોની નામચામી પ્રતિષ્ઠિત થયેલા છે તે
 તેઓ મન્ય જન છે.

કૈનોની નામચામી વધારે પ્રાપ્તિ થાય છે તે
 પ્રાપ્તિ થાય છે તે નામચામી પ્રતિષ્ઠિત થાય છે.
 પ્રાપ્તિ થાય છે તે નામચામી પ્રતિષ્ઠિત થાય છે.
 પ્રાપ્તિ થાય છે તે નામચામી પ્રતિષ્ઠિત થાય છે.
 પ્રાપ્તિ થાય છે તે નામચામી પ્રતિષ્ઠિત થાય છે.
 પ્રાપ્તિ થાય છે તે નામચામી પ્રતિષ્ઠિત થાય છે.

જૈનાચાર્યોએ, જૈન ગૃહસ્થ ગુરુ ગ્રાહણોને સમ્યક્ત્વાદિ સંસ્કારથી સંસ્કારિત કરવા અને જૈન ગૃહસ્થ ગ્રાહણોને જૈનોની નવીન સંજ્યા વધારવાના કાર્યમાં યોજવા. જૈન ગ્રાહણોએ જિનોપવિત વગેરે ગૃહ્ય સંસ્કારોને, જૈન ગૃહસ્થ ગ્રાહણ ગુરુ મારફત કરાવવા, આચાર દિનકર વગેરે ગ્રંથોમાં જૈન સનાતન વેદ મંત્રોનો વિસ્તાર કરવામાં આવ્યો છે, તેમાંથી મંત્રોનો અધિકાર જોઈ લેવો જે જૈન ગ્રાહણો જે જાતના નવીન જૈનો બનાવે તે તે જાતના તે તે ગૃહસ્થ ગ્રાહણ ગુરુઓને સ્થાપવા અને તે જાતના લોકો પરંપરાએ તે તે જૈન ગ્રાહણ ગૃહસ્થ ગુરુને ધનાદિકની સહાય કરે અને તેમની પાસે ગૃહ્ય સંસ્કારો કરાવે.

જૈનાચાર્યો, ઉપાધ્યાયો, માધુઓ અને સત્તાધિકારી જૈનોએ, જૈનોની સંજ્યામાં વધારો થાય તે માટે વર્તમાન કાલાનુસારે ઉપાયો યોજવા. જે હજાર વર્ષ પૂર્વે જૈનોની સંજ્યા ગ્રાહીય કરોડ મનુષ્યોની હતી. હાલ તે સંજ્યા તેજ લાખના થઈ છે માટે હવે ઘોર નિદ્રામાં સૂઈ રહી, જિન આજાનો લોપ ન કરતા ઉપયુક્ત પ્રકારે જૈનોની સંજ્યા વધારવામાં નવીન થતા જૈનોને સર્વ પ્રકારની મદદ કરવી.

અર્થિક સ્થિતિ, અન્યાપ્રદાન વગેરે અવસરો પર લાભો મેળવે જૈનોની સંજ્યા વધારવી જૈનધર્મના ઉપદેશ મંત્ર મહાનંદ માર્ગ અને તેવા ઉપાયોથી જૈનોની સંજ્યામાં વધારો કરવો અને જૈનો જાતના

જેઓ અના સૈનો છે તેઓ સૈન્યધર્મના વિદ્યવા
પ્રમા- સ્વનાના રોગ છે
શ્રી આર્યવરુદિનરુદિઓ મપ્રતિ નાતઓ સ્વ
જના આમરેય નાતઓ, આપનારુદિઓ, નિર-
કરના આપેય નાતઓ, કૃષ્ણાપાત્ર નાતઓ, કૃષ્ણ-
નાતઓ, કેલિર નાતઓ - આ અધાઓ સૈન્ય ધર્મ
પ્રમા- સ્વનાના આગી વાગી નાતની વિદ્યા- નાત-
ની કે મ દાનારેય આ સૈન્ય ધર્મનો પ્રમા- સ્વનાના
પાનાના નાતવીરનો નાતી રોગ નાત- સૈન્ય
વિનાશકારી કે શ્રી નાતપ્રમાણિક-
વિ નાત

૧ -

જૈનધર્મનું શિક્ષણ અપાય એવા ઉપદેશકોના ગુરુકુલો સ્થાપવાં. જૈનધર્મનો પ્રચાર કરનારા આચાર્યોનાં મંડળો યોજવા. જૈનધર્મ પર શ્રદ્ધા વધે અને તેના પાલન કરવા યોગ્ય મુખ્ય આચારો પર લક્ષ આપવું.

ચારે વર્ણનાં જૈનોને એક વ્યાપારી જૈનોના કર્મ પ્રમાણે દોરવવા નહિ કન્યાદાન, લક્ષ્મીદાન, મત્તાદાન, પ્રેમદાન, પરોપકારમા સ્વાર્પણજીવન, બ્રહ્મચર્યપાલક ગુરુકુળ મસ્થાઓ વગેરેથી જૈનધર્મનો પ્રચાર કરવા વર્તમાનકાળને યોગ્ય એવા ઉપાયો આદરવા અને રૂઢિના બંધનો કે જેથી જૈનોની વચ્ચે ઘટ્ટી હોય તેવી રૂઢિઓને નિલાન્તરિ આપવી

ધર્મીના પ્રેમ પૂર્ણપણે ખીલવવો જોઈએ. મને તે જાતનો જૈન નમસ્કાર મનનો જાપ કરનાર હોય તો તેના માટે આ-મ-મનર્પણ કરીને પણ, જોઈશો તોના પર પ્રેમ દેખાડી આપવો!

જાણે કોઈ કોઈપણને અર્થ ન હોય ન થાય અને જનધર્મના પ્રચાર માટે જૈન ગુરુકુલો, નાનું ગુરુકુલો વગેરેના નવાં પ્રાય એવી વ્યવસ્થા કરવી જેથી તેમણી પાસે નિઃશ્ચય જૈનો, જનધર્મના પ્રચાર કરીને કર્તવ્યથી જૈન બને.

જૈન નિગમોમાં કહેલા સોળ સંસ્કારોને વર્તમાનકાળમાં મુધાગ વધારા માથે પ્રવર્તાવવાથી જૈનોમાં શ્રદ્ધાનું જોર વધશે ભૂતકાળમાં તે પ્રમાણે જન્યુ છે.

આગમ પ્રભાવક ગરુડોની પૂર્વ ઉત્પત્તિ થયેલી જોવામાં આવે છે હાલમાં જૈનોમાં આગમ અને નિગમની પ્રવૃત્તિ વધ્યા કરે છે. જૈનેશ્વર લોકો પણ જૈન પૂર્વેથી અને ઉપનિષદોને માને છે.

જૈન આગમો અને નિગમોમાં અર્વા પ્રકારનાં તત્ત્વો જોવા છે પૂર્વ ધૈન્યવાગીઓમાં જૈન નિગમોની પ્રવૃત્તિ મુખ્ય હતી. જૈનાગમોથી અવિરૂદ્ધપણે જે જે ઉપનિષદો હોય શ્રુતિયો હોય તેને જૈનો સાપેશદષ્ટિએ સ્વીકારી શકે છે.

જૈન નિગમોની પ્રવૃત્તિથી જૈનધર્મ જોડા ગજકીય ધર્મ હતો તેના પ્રચાર આજે થાય તો ભવિષ્યમાં તે ગજકીય જૈનધર્મ જનશે. આગમો અને નિગમોનું પ્રકાશન તથા તેના પ્રચાર કરવાથી લોકોમાં જૈનધર્મની મહત્તાનો પ્રચાર કરી શકાય છે માટે જૈનોએ પરસ્પર અવિરૂદ્ધપણે સાપેશ દષ્ટિથી અનેના સ્વાધ્યાય કરવો અને દરમિયાન તેમજ તેના સ્વચંદ્ર પ્રચાર માટે ગુરુકુલોની સ્થાપના કરવી.

જેનામાં ચતુર્વિંધ સંઘ પ્રત્યે લાગણી નથી, તેમજ જે તેની યથાશક્તિ પ્રમાણે લકિત નથી કરતો તે જૈન નથી.

મુસલમાનો જેમ દિનના-ઈસ્લામના નામે પ્રાણ આપવા તૈયાર થાય છે તેમ જેઓ ચતુર્વિંધ સંઘની લકિતમાં જિનના નામે પ્રાણ આપવા તૈયાર થાય તો તેઓ ખરા જૈનો બની શકે છે.

શ્રાવક-શ્રાવિકા સઘની લકિત માટે નવકારશી વગેરેના જે રીવાજો હાલ ચાલુ છે તેનો કદાપિ નાશ થયો ન જોઈએ. કારણ આવા જમણથી સઘની લકિત થતાં જૈન કોમની એકતા વધુ મજબૂત બને છે.

ચતુર્વિંધ મઘ એ પચ્ચીમમો તીર્થંકર છે આવા જીવતા તીર્થંકરૂપ ચતુર્વિંધ મહામંઘની લકિત કરવાથી જૈનો તીર્થંકર કર્મ બાધે છે અને સ્વર્ગની મિદિને પામે છે.

ગુરુ કૃપા વિના કોઈપણ માણસ એકદમ પરમાત્મ-
પદને મેળવી શકતો નથી.

જેના પર ગુરુની કૃપા થઈ તેના પર પરમાત્માની
કૃપા થઈ છે એમ નિશ્ચય છે. ગુરુ એવામાં જેને મ્મ
પડે છે તે ગુરુની કૃપા મેળવીને, પરમાત્માની માનસિક,
વાચિક અને કાયિક સેવા કરી શકે છે

ગુરુની કૃપા મેળવવા માટે શ્રી સદ્ગુરુના આત્માની
સાથે પોતાના આત્માની અભેદતા કરવી જોઈએ

જેના વિચારો ક્ષણે ક્ષણે સ્વચ્છ હથી, ગુરુ પગથી
ભાવ બદલાયા કરે છે તે ગુરુની સેવા કરી શકતો નથી

આ કાળમાં ગુરુની સેવા કર્યા વિના પરમાત્માને
ઓળખી શકાતા નથી. ખરેખર ! જે ગુરુની સેવા કરી
તેમની કૃપા મેળવે છે તેના હૃદયમાં પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર
થાય છે.

ગુરુ કૃપા વિના કોઈપણ માણસ એકદમ પરમાત્મ-
પદને મેળવી શકતો નથી.

જેના પર ગુરુની કૃપા થઈ તેના પર પરમાત્માની
કૃપા થઈ છે એમ નિશ્ચય છે. ગુરુ મેવામાં જેને રમ
પડે છે તે ગુરુની કૃપા મેળવીને, પરમાત્માની માનસિક
વાચિક અને કાયિક સેવા કરી શકે છે.

ગુરુની કૃપા મેળવવા માટે શ્રી સદ્ગુરુના આત્માની
સાથે પોતાના આત્માની અભેદતા કરવી જોઈએ.

જેના વિચારો ક્ષણે ક્ષણે સ્વચ્છંદથી, ગુરુ પરથી
ભાવ બદલાયા કરે છે તે ગુરુની સેવા કરી શકતો નથી

આ કાળમાં ગુરુની સેવા કર્યા વિના પરમાત્માને
ચોળાળી શકાતા નથી. ખરેખર ! જે ગુરુની મેવા કરી
તેમની કૃપા મેળવે છે તેના હૃદયમાં પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર
થાય છે

જ્યારથી જૈનો ક્ષત્રિયનાં ગુણકર્મ પ્રમાણે વર્તવામાં પાપ છે, રાજાનાં કર્મ કરવામાં પાપ છે, સેનાધિપતિનાં કર્મ કરવામાં પાપ છે. ઇત્યાદિ વિચારો કરવા લાગ્યાં અને ગ્રામણાદિ વર્ણનાં ગુણકર્મોથી બ્રહ્મ થયાં ત્યારથી તેઓ (જૈનો) લોકોત્તર જૈનધર્મની આરાધનાથી વિમુખ થયા.

તેનું પરિણામ એ આગ્ય કે જૈનો વૈશ્યોમાં ક્ષત્ર વણિક કેમ તરીકે કાયમ રહ્યા. જૈનોની જે વસ્તી કરોડોની સંખ્યામાં હતી તે ઘટતી ગઈ અને લગભગ ખાર લાખ જેટલી જ વસતી રહી.

માટે જૈનોએ હવે ભૂતકાળની જેમ ચતુર્વર્ણના ગુણકર્માનુસારે વ્યવહારથી વર્તીને લોકોત્તર જૈનધર્મની સ્વાધિકાર પ્રમાણે આરાધના કરવામાં તત્પર થવું જોઈએ.

ગૃહસ્થાવાસમાં ચારે વર્ણનાં ગુણકર્મ પ્રમાણે વર્તીને જેઓ ધર્માગ્રાધનમાં તત્પર બને છે તે ખરા જૈનો છે.

ઉત્તમ સાધુઓની લક્ષિત કરવામાં આત્માર્પણ કરવું જોઈએ. તેમજ તેમની સેવા લક્ષિત કરતાં જેદ, કલેશ, ઉદ્દેગ આદિ દોષો ન સેવતા; દરરોજ અભિનવ ઉત્સાહ રાખવો જોઈએ.

સાધુઓનો દોષ જોવાથી તેમજ તેઓની નિંદા કરવાથી તેમની સેવા લક્ષિત કરતાં યથાર્થ ફળ મળી શકતું નથી.

સાધુઓની સેવા-લક્ષિત કરનારાઓ આ લવમાં મુખી થયા વિના રહેતાં નથી, શ્રદ્ધા અને પ્રેમથી કરેલ સાધુ લક્ષિત કદી નિષ્ફળ જતી નથી.

માટે જોઈએ સાધુઓની વૈયાવૃત્ય (સેવા લક્ષિત) કરે છે તેઓ જ ખરા જૈનો છે.

સાધુ વર્ગની હયાતીમાં જૈનધર્મની હયાતી છે એ મંત્ર કદી ભૂલવો ન જોઈએ.

सिद्धिपत्रिका

सिद्धिपत्रिका

ધર્મ બળ વધવાથી ખીન્ન પણ સર્વ શુભ બળોમાં અણુધારી સહાય મળે છે. માટે જૈનોએ જૈનાચાર્યની આજ્ઞા પ્રમાણે જૈન શાસનની ઉન્નતિ માટે ધર્મ કાર્યોમાં પ્રગતિ કરવી જોઈએ.

જેઓ આચાર્યની આજ્ઞા પ્રમાણે વર્તતા નથી તેઓ જૈન ધર્મનો નાશ કરવામાં લાગીદાર બને છે.

જૈન ધર્મીયાર્યો દેશ તેમજ સંઘ વગેરેની ઉન્નતિ થાય થાય તે પ્રમાણે ધર્મ કર્મની આજ્ઞાઓ ફરમાવે છે.

વિદ્યા, સત્તા, ધન આદિથી જૈન કોમની સદા ચડતી થયા કરે અને અન્ય ધર્મીઓની હુરિફાઈમાં જૈનો પાછળ ન રહે એવી અંતરમા લાગણી રાખીને દેશકાલજ્ઞ જૈનોને, જૈન ધર્મીયાર્યો ધર્મ કર્મ કરવાની જે જે આજ્ઞાઓ કરે તે તે શિરસાવંધ માનીને, સર્વ સ્વાર્પણ કરીને પાળવી જોઈએ.

၁၂. ဤအခန်းကဏ္ဍတွင် ဤအခန်းကဏ္ဍတွင် ဤအခန်းကဏ္ဍတွင်
 ၁၃. ဤအခန်းကဏ္ဍတွင် ဤအခန်းကဏ္ဍတွင် ဤအခန်းကဏ္ဍတွင်

$\hat{r}_1, \hat{r}_2, \dots, \hat{r}_n$ are the estimated values of r_1, r_2, \dots, r_n respectively, and $\hat{r}_1, \hat{r}_2, \dots, \hat{r}_n$ are the estimated values of r_1, r_2, \dots, r_n respectively.

જૈનધર્મના પ્રચારથી દુનિયાનાં સર્વ મનુષ્યોમાં શાંતિ પ્રસરી શકે છે. જૈનધર્મ આત્માની, બ્રહ્મની ગુપ્ત વિદ્યાઓ શીખવે છે અને માણસોને સદાચારથી પવિત્ર કરે છે. માટે જૈનધર્મનો નિષ્પક્ષપાત દૃષ્ટિએ પ્રચાર કરવાની જરૂર છે.

જૈનધર્મ અમુક વર્ણને રજીસ્ટર કરી આપેલ નથી. દુનિયાના તમામ માણસોને જૈનધર્મ સ્વાધિકારે પાળવાનો એક મરજો હક છે. તેમાં નાત, જાતનો ભેદ આડો આવતો નથી.

ગુરુની કૃપાથી જૈનધર્મની પ્રાપ્તિ થાય છે. સત્ પ્રતિ રાજ્યએ એશિયા ખંડમાં જૈનધર્મનો સારી રીતે પ્રચાર કર્યો હતો. દુનિયાના રાજ્યો અને માણસો મુધરોને જે માગ વિચારે અને મારા આચારોની કોટી પર આવે તે માગ વિચારે અને શુભ આચારોને તીર્થંકરોએ અમંગલ્ય વર્ણોથી પ્રતિપાદન કર્યા છે. માટે જૈનધર્મનો સર્વ દેશોમાં પ્રચાર થતા સર્વદેશીય માણસોનો મુધરો થવાનો હેતુ જગતીશ્વર જોએ પથર અને વનસ્પતીમાં મુક છે એમ જે શ્રોધ કરી છે તેની જાહેરાત તે શ્રી તીર્થંકરોએ કેવળજાન વડે ઘન્ટા બધા વર્ણો પૂર્વે કરી હતી. માટે જૈન શાસ્ત્રોનો સર્વ દેશની સર્વ ભાષામાં લખાવે કમવરો અને પદ્મદેશમાં જૈનધર્મનાં તત્ત્વો ગ્રમગ્રમ વેલે ઉપદેશ કરવું.

આપત્તિકાળમાં આપદ્ધર્મ કર્મો વડે ખરા જૈનો જૈનોન્નતિ સાધક બને છે.

ત્યારે જૈનધર્મનો નાશ થવાનો પ્રસંગ આવે છે અને જૈનોની સખ્યા ઘટીને ઘણી જુજ બને છે ત્યારે જૈનોને જૈનધર્મનો આપત્તિકાળ સમજાય છે ઉત્સર્ગની પેઠે આપત્કાલમાં જૈનધર્મ પ્રવર્તાવવાના ઉપાયો લઈ શકાતા નથી પરંતુ હાલ જેમ યુરોપીય મહા-યુદ્ધમાં આપત્તિ કાળના ધર્મોનો સ્વીકાર કરીને, બ્રિટીશ સરકાર સ્વાતંત્ર્ય રક્ષા માટે યુદ્ધ કર્મોનો સ્વીકાર કરે છે તે પ્રમાણે જૈનોએ હાલ આપદ્ધર્મ કર્મોનો સ્વીકાર કરીને જૈનોન્નતિના સાધક બનવું જોઈએ.

મેવાડના મહારાણા પ્રતાપસિંહ પર આપત્તિ આવતાં તેણે આપદ્ધર્મનો સ્વીકાર કર્યો હતો અને દુર્ગરાઓમાં ભટકી ભરખીને યુદ્ધો કર્યા હતા. આપત્તિકાળમાં તો, મનુસ્મૃતિમાં ગ્રાહ્યોને શુદ્રોના કર્મો કરીને જીવવાનું કહ્યું છે. આપત્તિકાળમાં પૂર્વના ધર્મના આગાર વિચારોમાં અવશ્ય પરિવર્તન કરવું પડે છે અને તેમ જો કરે છે તે કરીથી અગલની પરિસ્થિતિ પ્રાપ્ત કરી શકે છે, અને તેમ જોઓ નથી કરતાં તેઓ પોતાનો નાશ કરે છે.

આપત્કાલેત્વાપદ્ધર્મકર્મભિ-

જૈનોન્નતિ સાધકાઃ

જે ધર્મના લોકો દેશ અને કાળ પ્રમાણે પરિવર્તન કરતા નથી અને 'વોરાના નાડાની પેઠે જે પકડયું' તે પકડયુ એમ કદાચ કહે છે તે ધર્મના લોકો આપત્તિકાળમાં જીવવાને, ઉન્નતિ કરવાને તેમજ ધર્મનું રક્ષણ કરવાને શક્તિમાન થતા નથી.

પૂર્વના જૈનોની જાહોજહાડીનો વિચાર કરીએ તો હાલ જૈનો અને જૈન ધર્મ પર આપત્તિકાળના આપદ ધર્મનાં કાર્યો કરવાનો અમય આવ્યો છે. મારે આ આપદ ધર્મના કાર્યોને શુરુગમ પૂર્વક જાણીને ધર્મચુસ્ત જૈનોએ આપદ ધર્મના કાર્યો કરીને જૈનોન્નતિ કરવી જોઈએ.

ત્રેત્રકાલાનુસારે તેમજ શુભકર્માનુસારે ગ્રાહ્યજૈનો, કાત્રિયજૈનો, વૈશ્યજૈનો અને શૂદ્રજૈનોને ધર્મ કર્મમાં જોડવા અને જૈનોની ગણના વધે તેમજ વર્તમાનમાં અને ભવિષ્યમાં જૈન ધર્મથી નવ લોકોનું કલ્યાણ થાય એવી પ્રવૃત્તિ કરવી.

પોતાને ક્ષેત્રે તે નામથી જિનદેવનું સ્મરણ કરવું તેમજ ધ્યાન ધરવું

અરિહંત મંત્રનો જાપ કરવાથી અનંત ભવનાં અનંત ક્રમોનો નાશ થાય છે નરસંકાર મંત્ર કલ્પમાં અરિહંત મંત્રના જાપની વિધિ બતાવવામા આવી છે.

ઓમ્ અહૈમ્ મંત્રનો એક લાખવાર જાપ કરવાથી ગિત્ત શુદ્ધિ થાય છે અને જિનદેવનાં દર્શન થાય છે જે આ મંત્રનો જાપ કરે છે તેને ચમનો ભય રહેતા નથી તેમજ ચાર હુલ્યાનાં પાપો કરેલાં હોય તો તે પાપોનો પણ નાશ થાય છે ઉપરાંત તેનાથી યોગ અને જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થાય છે.

આ મંત્રનો—ૐ અહૈ—જાપ દરેક જૈનોએ કરવો જોઈએ. અરિઓએ સરિમંત્રનો જાપ દરરોજ કરવો જોઈએ ઉપાધ્યાયાશ્રિઓ વર્ધમાન વિદ્યાનો જાપ કરવો જોઈએ શ્રાવકોએ કાગિમંત્ર મંત્રનો જાપ કરવો જોઈએ.

આ બધા મંત્રોની ગુરુગમ વિધિપૂર્વક ઉપાસના કરવાથી ગુપ્ત-ગ્તાનિ અને પરમાત્મપદની પ્રાપ્તિ થાય છે.

સર્વ વ્યાવહારિક શુભ શક્તિયોની ક્ષીણતાથી જૈનોની ચાલીસ કરોડની સંખ્યા ઘટીને આજ તેર લાખની થઈ ગઈ છે. મોટા મોટા રાજાઓ, પ્રધાનો, સેનાપતિઓ, જગત શેઠો તેમજ મોટા વેપારીઓ આજ સામાન્ય કોટીમા આવી ગયા છે તેથી તેઓ ધર્મની શુભ શક્તિઓનો પ્રચાર કરવામાં મદ શકિતવાળા બની ગયા છે.

લક્ષ્મી, સત્તા, વિદ્યા અને શારીરિક શક્તિયોની પ્રાપ્તિ વિના જૈનો દુનિયામા, બીજા લોકોથી પાછળ પડી ક્યારાઈ જશે અને તેથી ધર્મ નામ શેષ બની જશે એવો ભય રહે છે.

જૈનોએ આત્માની જ્ઞાનાદિક શક્તિઓ ખીલવવી જોઈએ જૈન ધર્મની શ્રદ્ધા વિના આત્મબળ ખીલતું નથી માટે ધાર્મિક શક્તિયોને સેવા, દાન તેમજ ધર્મસ્થાપનાથી ખીલવવી જોઈએ

જૈન ત્યાગી સાધુઓની જેમ ગૃહસ્થ દશામા ગૃહસ્થ જૈનો જો નિવૃત્તિનાં જ ઉપાસકો બની રહે તો તેઓ વ્યવહારમાં દીન બની જાય અને તેવા અશક્ત માણસોથી પછી કંઈ કાર્ય પણ કરી શકાય નહિ. દા. ત, મહાત્મા મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી જો બેરીસ્ટર બન્યા ન હોત તો તેમનાથી દેશ સેવાનું કાર્ય બની શકત નહિ. ધન, સત્તા, વિદ્યા અને કાયિક શક્તિયોથી એકવાર મહાન બન્યા પછી જ્યારે તે માણસ તેની શક્તિઓનો દુનિયા માટે લોગ આપે છે ત્યારે તેના તરફ દુનિયાનું આકર્ષણ થાય છે.

વ્યવહાર અને ધર્મ માર્ગમાં સાંકડા આચાર વિચારમાં ગોંધાઈ રહીને ઉદાર આચાર વિચારોનો નાશ કબ્બાથી જૈન કેમની પડતીનું પાપ બહારી લેનારાઓએ હવે ચેતીને ચાલવું જોઈએ. કારણ જમાનાના ફરવાની માથે માણસે પણ ફરીને ચાલવું જોઈએ.

દુનિયામાં લોકો જે જે શુભ શક્તિયો મેળવીને જિવ્ય બનતા હોય તે તે શુભ શક્તિયોને દરેક જૈન મેળવવી જોઈએ.

ચારે બાજુના માણસો માથે હવે જૈનોનો મળધ થયો છે માટે જૈનોએ વેપારનો કટ્ટી ત્યાગ કરવો જોઈએ નહિ, અને મર્વ પ્રકારની વિદ્યાઓ મેળવવી જોઈએ તેમજ જૈનધર્મની પૂર્ણ શ્રદ્ધાથી આગ્રહના કરવી જોઈએ.

ગૃહસ્થ જૈનો સર્વ પ્રકારનાં દાન કરવાવાળા, સર્વ પ્રકારની પ્રાપ્તવ્ય સત્તાવાળા, આધ્યાત્મિક તથા વ્યાવહારિક અને બોંતેર કળાની વિદ્યાવાળા, શારીરિક, માનસિક તેમજ આત્મિક વીર્યવાળા હોય છે.

ગૃહસ્થાવાસમાં ધનની જરૂર પડે છે. ધન અને સત્તા કરતાં વિદ્યાની વિશેષ જરૂર પડે છે. વિદ્યાની જેમ શારીરિક અને વાચિક બળની જરૂર પડે છે. અને તે સૌ કરતાં આત્માના અનંત જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રની વિશેષ જરૂર પડે છે.

ગૃહસ્થાવાસમાં ધન વિનાનો માણસ કોડી સમાન છે ગૃહસ્થ જૈનો ધન, સત્તા, વિદ્યા વગેરે બળથી આધ્યાત્મિક વીર્યને મેળવી શકે છે.

ગૃહસ્થ જૈનો વિશ્વમાં જેટલા ધન, સત્તા, વિદ્યા વગેરેથી આગેવાન બને છે તેટલા તેઓ ધર્મનો સર્વત્ર વ્યાપક પ્રચાર કરવાને શક્તિમાન બને છે. આ બધા બળ વિના સંસારમાં બીજા બળવાન માણસોના હાથે કચડાઈ જવાનો પ્રસંગ આવે છે.

માટે અતરથી નિર્લેપ રહીને ભગવદ્ ગીતાના અર્જુનની જેમ, ધન-સત્તા-વિદ્યાથી લૌકિક આવશ્યક કર્મબોંધન કરવા બેઠીએ અને અંતરમાં આધ્યાત્મિક વીર્ય પ્રગટાવવું જોઈએ.

ધનમત્તા વિશાલ વીર્યવન્તઃ

જીવ, અજીવ, પુણ્ય, પાપ, આસવ, સવર, નિર્જરા, અંધ અને મોક્ષ એ નવ તત્ત્વોનું સાત નયો વડે જે જ્ઞાન કરે છે તે જૈનો ગણાય છે.

પદ્ દ્રવ્યના ગુણપર્યાયોનું જે જ્ઞાન મેળવે છે તે જૈનો છે.

આત્માની સાથે જ્ઞાનાવરણીયાદિ અષ્ટકર્મનો નાંખધ કેવી રીતે થયો છે તેનું જે જ્ઞાન કરે છે તે જૈનો છે

જૈન શાસ્ત્રોમા મર્વ તત્ત્વો સળધી મારી રીતે વિવેચન કરવામા આવ્યુ છે. એ જૈન શાસ્ત્રોમા પ્રતિપાદિત દ્રવ્યાનુયોગ અને અધ્યાન્મ શાસ્ત્રોનુ જેઓ મનન કરે છે તેઓ મર્વ શાપેક્ષ નયદષ્ટિઓના જ્ઞાનને પ્રાપ્ત કરી શકે છે અને તે જ્ઞાન થવાથી અન્ય દર્શનીય શાસ્ત્રોને પણ મમ્યદન્વ શ્રુતરૂપે પરીણમાવી શકે છે

જેઓ મર્વ શાપેક્ષ દષ્ટિથી મર્વ તત્ત્વોનો વિચાર કરે છે તેઓ આ વિશ્વમા મર્વ માણુઓમા જૈનન્વ પ્રગટ કરવા મમર્થ થાય છે.

ગ્રાહણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય અને શૂદ્ર ભેદે જૈનોની વૃદ્ધિ થવાથી જિનોની વૃદ્ધિ થઈ એવી માન્યતાને ધારણ કરનારા નૈમગાદિ નથે જૈનો હોય છે.

જે જૈનો થાય છે તે જિનો બને છે જોનામા જૈનત્વ આવે છે તેનામા જિનત્વ આવે છે માટે જૈનોની સંખ્યાના જિનનો વધારો થયો એમ માનવું જોઈએ

એક નવો જૈન બનાવવાથી સિદ્ધાગણના ઉદ્ધાર જેટલું ફળ મળે છે જૈનો પર તીર્થોની અસ્તિતાનો આધાર રહેલો છે

જૈન થયેલા મનુષ્યોમા એકદમ બધા જ ગુણો ખીલી શકે એવો નિયમ નથી પરંતુ ધીમે ધીમે તેવા ગુણો ખીલીને ડેટલાક ભવે તે જિન બને છે.

માટે જૈન સંખ્યાની વૃદ્ધિમા જિન વૃદ્ધિની શ્રદ્ધા રાખવી જોઈએ ને તે માટે વિચારો અને પ્રવૃત્તિયો કરવી જોઈએ

જૈનસંખ્યાવૃદ્ધયા જિનવૃદ્ધિમન્યમાનાઃ

દર વર્ષે ચતુર્વિધ મહાસંઘની પૂજા અને તેનું
વાત્સલ્ય કરનારા ગૃહસ્થ જૈનો હોય છે

મહાસંઘનાંથી તીર્થ કરા જનમે છે. એ
તીર્થ કરે પણ મહાસંઘને જપે છે મહાસંઘના
મહાત્મ વિશ્વના કોઈ મહાત્મ નથી

મહાસંઘની પૂજા કરવાથી તીર્થ કરાનિ પદવીઓની
પ્રાપ્તિ થાય છે વસ્ત્ર, દાગ નાચુ વગેરેથી મહાસંઘની
પૂજા કરી લેઈએ

મહાસંઘનું વાત્સલ્ય કરવાથી જે દાગ મળે છે
તેના બનાવર બીજા ધર્મોનું દાગ આવી શકતું નથી.

મહાસંઘમા ત્રિવર્ણુણોનો વાત્સ છે. એવા
મહાસંઘનું વાત્સલ્ય કરવાથી કોટી ભવના પાપો
પણ તુલ્ય જ નાશ પામે છે

મહાસંઘની પૂજા કરવાથી જન્મે તેવા પાપીનો
પણ ઉદ્ધાર થાય છે

મહાસંઘમાં પરનાત્મીઓ. દેવતાઓ વગેરે વસે
છે આ ચતુર્વિધ મહાસંઘની આજ્ઞાનો લોપ કરવાથી
કોઈનું કલ્યાણ થતું નથી

મહાસંઘની પૂજાનો હાલો દરેક જૈને લેવો
લેઈએ આ સંઘનાં આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સાધુ
સુબ્ધ છે તારે તેઓની વિશેષતઃ પૂજા કરવી.

૯

પ્રતિવર્ષ મહાસંઘપૂજા વાત્સલ્ય કરવા:

ગૃહસ્થ જૈનો અને ત્યાગી સાધુઓ જિનદેવ
અને ગુરુના ગુણની કીર્તિ કરનારા હોય છે.

જિનેશ્વર અને ગુરુની કીર્તિ વધારવાથી
આત્માની શુદ્ધિ થાય છે. તેમજ ખીજ લોકોને
પણ બોધી ખીજની પ્રાપ્તિ થાય છે

મન, વાણી અને કાયાની તેમજ આત્માની
શુદ્ધિ કરવી હોય તો ગુરુદેવના ગુણોની કીર્તિ
મહાકાળ વધે તેમ કરવું જોઈએ

પુણ્ય મેળવવું હોય તો જિનદેવ અને ગુરુની
હંમેશા સ્તુતિ કરવી.

ગુરુદેવની પ્રેમ લક્ષણા ભક્તિથી અદ્ય કાળમાં
સર્વકર્મનો ક્ષય થાય છે અને અતે મુક્તિ મળે છે.

જિનદેવ, ગુરુગુણ કીર્તિકરા:

પોતાની શક્તિ પ્રમાણે જૈનો સમ્યક્ત્વ અને સમ્યક્ત્વ પૂર્વક વ્રતને ધારણ કરે છે

વ્યવહાર સમ્યક્ત્વને ધારણ કરવાથી નિશ્ચય સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ થાય છે. વ્યવહાર સમ્યક્ત્વ કારણ છે અને નિશ્ચય સમ્યક્ત્વ કાર્ય છે.

વ્રતો ધારણ કરવાની શક્તિ ખીલી ન હોય તો વ્યવહાર સમ્યક્ત્વનો સ્વીકાર કરવો

જૈનોએ બાગ વ્રતોનાથી યદાશક્તિ વ્રત ધારણ કરવા એક વ્રત અંગીકાર કરવું, જે વ્રત લેવા એમ સ્વશક્તિનો ખ્યાલ કરી વ્રતો લેવા

ગૃહસ્થના વ્રત ધારણ કરવાથી માધુના વ્રત અંગીકાર કરવાની શક્તિ ખીલે છે

કોઈને પૂર્વભવના મંસ્ત્રારથી એકદમ માધુવ્રત પાળવાની શક્તિ ખીલે છે નારે દરેક જૈને યદાશક્તિ વ્રત લેવું ભોઈએ

યદાશક્તિ સમ્યક્ત્વપૂર્વક વ્રતધારકાઃ

આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સાધુ, સ્ત્રી, શ્રાવક અને શ્રાવિકાઓ જ ગમ તીર્થ છે. અને તીર્થ કર વગેરેના કલ્યાણકે જ્યાં થયા હોય, ગુરુઓ અને સાધુઓ જ્યાં મુકિત પદ પામ્યા હોય ધ્યાનયોગી સાધુઓએ જ્યાં ધ્યાન ધર્યા હોય તે ભૂમિને સ્થાવર તીર્થ કહેવાય છે

જૈના આ સ્થાવર અને જ ગમ તીર્થોની આરાધના કરનાના હોય છે જૈનોએ શ્રી જિનેશ્વરની પ્રતિમાઓ તેમજ નિર્ધ્વાગલાદિ તીર્થોની આરાધના કરવી જોઈએ તેમજ દર વર્ષે આ અને તીર્થોની આરાધના કરવી જોઈએ

જૈન ધર્મગ્રંથો, ઉપાધ્યાયો વગેરે જ ગમ તીર્થોની આરાધના કરવી જોઈએ

ગુરુઓના દર્શન કરવા દર વર્ષે યાત્રાએ જવું જોઈએ સાધુઓની યાત્રાથી તુરંત ફળ મળે .

જૈનાચાર્યો તેમજ સાધુઓના યાત્રા કરીને તેમની પાસેથી આત્મજ્ઞાન મેળવવા ખાસ લક્ષ્ય રાખવું જોઈએ

સ્થાવર તીર્થોની વિવિધપૂર્વક આરાધના કરવાથી આનંદગુણ પ્રકટે છે

જન્મ સ્થાવર તીર્થારાધકા:

જૈન ધર્માચાર્યોએ જે જે ધર્મ કાર્યો કરવાનો ઉપદેશ કર્યો હોય તે ઉપદેશનો જૈનોએ સ્વાધિકારે પ્રેમથી અમલ કરવો જોઈએ.

શ્રી તીર્થ કરના આગમોનાં સહસ્રોને આચાર્યો સારી રીતે જાણી શકે છે માટે તેમના વચનો પર શ્રદ્ધા રાખીને, જોતા તર્ક તેમજ શકાઓને દૂર કરીને તેમની આજ્ઞાનુસારે આત્માની પરમાત્મતા પ્રગટાવવા ધર્મના કાર્યો જૈનોએ કરવા જોઈએ.

જૈન ધર્મના તત્ત્વોમા જોતા તર્કો કરવાથી હિત ધતું નથી. પરંતુ જૈનાચાર્યોની આજ્ઞા પ્રમાણે ધર્મ કાર્યો કરવાથી આત્મશુદ્ધિ થાય છે.

જૈનાચાર્યોની આજ્ઞા પ્રમાણે ધર્મ કાર્યો કરવામા હિત મળાયું છે પરંતુ શકા તેમજ તર્કો કન્વામા હિત નથી.

જેઓ તર્ક પર તર્ક કરે છે તેઓનું ઠેકાણું પરંતુ નથી. અને ઉલ્ટા તેઓ કર્મબોગથી ભ્રષ્ટ થાય છે માટે શ્રદ્ધા વડે પ્રજ્ઞાને સ્થિર કરી, આચાર્યોએ ઉપદેશેલા ધર્મ કાર્યો કરવામા સ્વાધિકારે લયલીન ધણ જોઈએ.

★

જૈન ધર્માચાર્યોપદિષ્ટ ધર્મકર્મરતા:

જૈન ધર્મની રક્ષા માટે જૈનો દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ, અને ભાવથી સર્વ ઉપાયો વડે પ્રવૃત્તિ કરે છે.

હાલ જૈન ધર્મની રક્ષા કરવાનો ખાસ પ્રસંગ આવેલો છે. ખીજા ધર્મોમાં જૈનો ભણી ન જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું જોઈએ.

અન્ય ધર્મોમાં તરફથી જૈન ધર્મનું ખંડન કરવા માટે જે જે અંથો કે લેખો લખાતા હોય, ઉપદેશ દેવાતો હોય, અને આ ખંડન પ્રવૃત્તિ માટે જે જે યુક્તિ પ્રયુક્તિઓ કરાતી હોય તે જાણવી અને તેની સામે યોગ્ય ઉપાયો લઈ જૈન ધર્મની રક્ષા કરવી.

પૂર્વે જૈનો જૈન ધર્મની રક્ષા માટે સજાગ રહેતા હતા જૈન ધર્મની રક્ષાના જે ઉપાયો છે તે રાજ્ય રક્ષાના જેવા ગુપ્ત અને અગુપ્ત છે માટે તે તે સમયના ગીતાર્થ ધર્મ ધુરધર ધર્મચાર્યો પાસેથી તે જાણી લેવા.

જૈનધર્મની રક્ષા કરનાર ચતુર્વિધ મહાસંઘ, અને જૈન ગ્રાહણ, જૈન ક્ષત્રિય, જૈન વૈશ્ય વગેરે વર્ણ છે.

જૈન ધર્મની રક્ષા માટે ખરા જૈનો આત્માર્પણ પણ કરે છે જે તન, મન અને ધન વગેરેનું અર્પણ કરે છે તે જૈન છે.

આનુભોગી સર્વ ઉપાયો વડે જૈન ધર્મની રક્ષા કરી શકાય છે

જૈન ધર્મરક્ષાયૈ સર્વોપાયૈઃ પ્રવર્તકાઃ

સ્વ સમાનધર્મી જૈનોની પ્રગતિ માટે સર્વ શક્તિયોના જૈનો પ્રચારક હોય છે.

જૈનો ધર્મના જ્ઞાતા હોય છે. જૈનોની ઉન્નતિ થાય તે માટે, જૈનો શ્રીકૃષ્ણ વીરનરોની જેમ સર્વ કાર્યોમાં રાત દિવસ લાગ લે છે.

જૈનોની ધાર્મિક ઉન્નતિમાં જે જે કષાયો થાય છે તે તે પ્રશસ્ય કષાયો કહેવાય છે. અને તેથી તેવા શુભ કષાયોથી શુભ પરિણામ યોગે પુણ્ય બંધાય છે.

જૈનોની ઉન્નતિ થાય એવા શુભ કાર્યોમાં વપરાતા મન, વચન અને કાયાના વ્યાપારને શુભ યોગ વ્યાપાર કહેવામાં આવે છે.

જૈન સઘની પાસે જે જે શક્તિયો હોય તે તે તે સર્વ શક્તિયોને જૈનોની ઉન્નતિ માટે વાપરવી જોઈએ. જૈનોની પાસે જે છે તે જૈનોની ઉન્નતિ માટે વાપરવાનું છે.

જે લોકો મોજશોખ અને વ્યસનોમાં આસક્તિ રાખીને પોતાની શક્તિયોનો દુરુપયોગ કરે છે તે લોકો પોતાને તેમજ પોતાની સંતતિને અવનતિના ખાડામાં ઉતારે છે માટે જૈનોએ સમજીને સમૂહીભૂત સર્વ શક્તિયો ખર્ચીને જૈનોની ઉન્નતિ કરવી જોઈએ જેથી જૈન કોમનો મૂર્થ અગ્રહણી ઉઠે.

જૈનાનાં પ્રગત્યર્થં સર્વશક્તિ પ્રચારકાઃ

ગચ્છાદિ લેહો હોવા છતાં પણ જૈનો ક્ષેત્રકાલાનુ-
સારે સંપત્તી સંઘનું રક્ષણ કરનારા બને છે

જે જૈનો સમયસૂ અને ધર્માભિમાની હોય છે
તે કદાપિ સંઘબળનો નાશ થાય એવી ક્ષટકુટની
પ્રવૃત્તિ કરતા નથી અને હજારો મતભેદ હોય તો
પણ સઘના રાખે ત્યાગ કરતા નથી.

સઘબળના ઐક્યથી સઘનું રક્ષણ થાય છે
સંઘની સત્તાનો નાશ થાય એવા જે પગલાં ભરે છે તે
સંઘ અને તીર્થ કરનો દ્રોહી બને છે. તેનાથી ઉદ્ધતું
જે સંઘબળનું રક્ષણ થાય એવી ઐક્યની પ્રવૃત્તિ
કરે છે તે સંઘ અને તીર્થ કરનો ભક્ત બને છે.

જૈનોનાં સર્વ ગચ્છમત પથોમા સામ્યભાવથી
રહેનારને સંઘબળ રક્ષક કર્મોથી મુક્તિ મળે છે.
ઐક્યનો નાશ કરવાની જે પ્રવૃત્તિ કરે છે અને
વિગારો કરે છે તે ધર્મનો વિરાધક બને છે. ઐક્યથી
સઘબળ રક્ષક જૈનો સ્વર્ગ અને મુક્તિને પામે છે

દરેક માણસે પોતાની જાતનું આગમાન નહીં
લેવું પણ સંઘબળ તૂટે એવું પગલું ભરવું નહિ
મઘનો દ્રોહ કરવાથી મહાપાપ બધાય છે માટે કો
સંઘદ્રોહી બનવું નહિ

સઘબળના રક્ષણ માટે ઐક્યથી ઘટના ઉપાયો
લેવા ને તે માટે જે આનંદભોગ આપવો પડે તે
આપવો અને સઘબળનું રક્ષણ કરવું. સઘબળ
વિના જૈનોની ઉન્નતિ નથી માટે દરેક ઉપાયે
સંઘબળનું રક્ષણ કરવું.

एकयेन संवत्सररक्षकाः

જૈન કર્મયોગીઓ વર્તમાન ક્ષેત્ર કાલાનુસારે
જૈનોની આતુર્વર્ણિક સજ્જાની વૃદ્ધિ માટે, આપદ્
ધર્મ વડે જેમ રાજ્ય રક્ષણના ઉપાયો લેવામા આવે
છે તેની જેમ આપદ્ધર્મના નિયમોને અનુસરીને
આપદ્ધર્મ કાર્યો કરે છે

પૂર્વના કાળમા અને વર્તમાન કાળમા બાં દેશકાળ
છે. આશુવિકા વગેરેના સાધનોના પણ ધાંત્રા દેશકાળ
પ્રયો છે હવે નો આપદ્ધર્મ કાર્યો પણ જૈનોની
સજ્જા વધારવા માટે કર્મયોગીઓ પ્રવર્તિ કરી શકે છે

રાજ્ય રક્ષણના માટે આપદ્ધર્મને જેમ આપદ્ધર્મ
કાર્યોનો અગત્ય કરવામા આવે તેમ આપદ્ધર્મના
જૈનોના આજુ તેમજ તેની નજીક વૃદ્ધિ માટે તેવા
પણ નિયમો ધર્મ કર્મોના ઉપાયો આવી
માટે નિયમો વાળા દા નથી પણ ધર્મ છે

વર્તમાનકાલક્ષેત્રાનુસારે

જૈનાનાં વૃદ્ધયર્થ

રાજ્યરક્ષોપાયવદાપદ્ધ કર્મભિઃ

કર્મયોગિનઃ વર્તન્તે ।

જૈનો, જૈનધર્મનું શિક્ષણ આપનારા, ધર્મની શ્રદ્ધા વધારનારા તેમજ જૈન શાસ્ત્રોનો પરિપૂર્ણ અભ્યાસ કરાવનારા એવા જૈન ગુરુકુળોના સ્થાપકો હોય છે.

જૈન ગૃહસ્થ ગુરુકુળ, જૈન શ્રાવક ગુરુકુળ, જૈન સાધુ ગુરુકુળ, જૈન સાધ્વી ગુરુકુળ એ ચાર ગુરુકુળો સ્થાપવાની ખાસ જરૂર છે. જૈનધર્મનું શિક્ષણ આપીને જૈન ધર્માભિમાન જગાડે, જૈન ધર્મ પર પૂર્ણ શ્રદ્ધા કરાવે અને જૈનો અન્ય ધર્મીઓની સાથે તેમજ જ્ઞાનચર્યામાં પાછા ન પડે તે માટે ગુરુકુળો સ્થાપવાં જોઈએ.

આર્ય સમાજીઓ વગેરેની જેમ જૈન કોમ જો હવે સવેળા નહિ ચેતે તો જૈન કોમ લક્ષ્મી અને સત્તા હોવા છતાં પણ ધર્મથી અજાણ બનીને ધર્મભ્રષ્ટ બની જશે.

ધર્મ વિદ્યા વિનાની એકલી કર્મ વિદ્યાથી આત્મોન્નતિ થતી નથી. માટે જૈનોના જે કરોડો રૂપિયા ખીજી બાબતમાં ખર્ચાય છે તેમાથી ઘટાડો કરીને, જૈનધર્મનાં ગુરુકુળો સ્થાપીને જૈન ધર્મ શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરાવવામાં હવે જરા માત્ર પણ વિચાર કરવો જોઈએ નહિ.

જૈનધર્મ ગુરુકુલોદ્યોતકા:

જૈનોપનિષદ્

ચાર પ્રકારનાં જૈન શુરુકૃણેને ચાર પ્રકારના જંગમ તીર્થો ગણીને તેને સજ્જર કરવામાં તન, મન અને ધનનો આત્મલોગ આપવો જોઈએ.

વિદ્યા અને પૈસો હોવો છતાં જૈન ધર્મનું પૂર્ણ જ્ઞાન મેળવ્યા વિના જૈનોમાં ધાર્મિક જુસ્સો ખીલી શકવાનો નથી.

વીર્ય ન હોય તો શરીરનો નાશ થાય છે તેમ જૈન કોમમાંથી ધાર્મિક જ્ઞાન અને ધાર્મિક જુસ્સો નહીં થતાં, તેમ કોમની આત્મા વગરના શરીર જેવી દશા થાય છે.

માટે અતુર્વિધ જૈન કોમે હવે ચાર પ્રકારનાં જૈન શુરુકૃણે સ્થાપીને ચોતાની જાહોજહાલી વધારવી જોઈએ.

જૈનોનાં ગમે તેટલા શ્રીરકાઓ હોય, ગમે તેટલા ગચ્છો હોય, ગમે તેટલા મંઘાડા હોય, પરંતુ જિનેશ્વરે કહેલાં તત્ત્વોને માનનારા જૈનો, એક મરખા પરસ્પર સમાન ધર્મવાળા ગંધુઓ છે.

જૈનોની નસેનસમાં મહાવીર પ્રભુના ધર્મનો ભુક્ષો વહે છે ત્યાં સગાવહાલાં તેમજ સંજ ધી કરતા ધર્મનો સંજો વિશેષ હોય તેમાં આશ્ચર્ય નથી.

જૈનોએ પરસ્પર એક બીજાને મદદ કરવા માટે મર્વ શક્તિયોનું સ્વાપર્ણ કરવું જોઈએ શ્રી મહાવીર પ્રભુના ધર્મ ઝડા હેઠળ ગધા જૈનોએ સંપીને ભેગા થઈને, પરસ્પર એક બીજાના આત્મા માટે પ્રાણાર્પણ કરતા પણ જગત અચકાવું જોઈએ નહિ.

માધર્મિકો પર આવી પડેલાં દુષ્ટોને દૂર કરવા જોઈએ માધર્મિકને ધનાદિકથી મદદ કરવી જોઈએ તેમને આજીવિકાના માધનો આપવા જોઈએ તેમને શિક્ષણ તેમજ વ્યાપારમાં માંગેલી જરૂરી મદદ આપવી જોઈએ. અને આ બધી મદદ તોરે કરતા ગુપ્તપણે જ વિશેષ આપવી જોઈએ.

માધર્મિકોના કાર્યો કરવામાં જૈનોએ કર્મયોગી બનવું જોઈએ.

માધર્મિકાર્યં સર્વસ્વાર્થપર્ણકારકાઃ

જૈનો ક્ષેત્રકાલાનુસારે બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય અને
શૂદ્રના કર્મો વડે આજીવિકા વૃત્તિ ધારણ કરનારા બને છે.
વિદ્યા વડે શિક્ષક બની, પ્રોફેસર બની આજીવિકા ચલાવવી.
એવાના કાર્યમાં જોડાઈ વીર યોદ્ધાને છાજે તેવાં કાર્યો
કરી કુટુંબાદિનું ભગ્ન પાળણું કરવું આગ કરવું તે
ક્ષાત્રવૃત્તિ ગણાય છે. અનેક પ્રકારની હુન્નચક્રણા વડે તેમજ
શિક્ષક દ્વારા વજેરેથી આજીવિકા ચલાવવી તેમજ કૃત્તિકર્મ
કરવું તે વંશ્યવૃત્તિ ગણાય છે બ્રાહ્મણો, ક્ષત્રિય, વૈશ્યો,
તેમજ મળત વજેરેની નોકરી કરીને આજીવિકા ચલાવવી
તે શૂદ્ર કર્મવૃત્તિ ગણાય છે.

જૈનોએ જન્મે તે પણ નીતિથી આજીવિકા ચલાવવી.
તદ્ ગામ, કન્યાવિક્રય, વગેરે પાપકર્મ વડે આજીવિકા
ચલાવવી નહિ.

નીતિપૂર્વક ધંધો કરીને હિંદુ નિર્વાહ કરવો અને
વખતનગર ફેવણુની આરાધના કરવી.

ધારે વૉર્ણુએ નીતિનુસાર ધંધો કરીને કાલાનુ પાપદ
મરણ પાતુ બીજા માગીને થા જેવ કે શુભદ્રવ્યનું આપીને
હવણ પ્રોગ્ય નથી આપતિશહે સપદાતિ હિંદો વડે
ધર્મી આજીવિકા ચલાવો હવણ.

જૈનોમાં પ્રતિષ્ઠાનાં કેટલાક કાર્યો તથા મોળ સંસ્કાર પૈકી ગૃહસ્થ યોગ્ય સંસ્કાર કરાવનાર જૈનધર્મ પાલક ગૃહસ્થ ગુરુઓ હોય છે. તેઓની ત્યાગી ગુરુઓ જેટલી મહત્તા નથી ગૃહસ્થ ગુરુ કરતાં ત્યાગી ગુરુઓ અનંતગુણા મોટા છે. ગૃહસ્થની દશા પ્રમાણે ગૃહસ્થ જૈનો જૈન ગૃહસ્થ ગુરુઓની લકિત કરે છે બ્રહ્મચારી શ્રાવકો, બાર વ્રતધારી શ્રાવકો અને જૈન બ્રાહ્મણો ગૃહસ્થ ગુરુ બની શકે છે. જૈનોએ આ ગુરુઓની લકિત કરવી જોઈએ.

જૈન ગૃહસ્થ ગુરુઓ વ્યાકરણ, ન્યાય, વગેરે શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરે છે અને જૈનધર્મની સત્યતા બતાવે છે. અન્ય ધર્મીઓના વાદી માથે વાદ કરીને જૈનધર્મની સત્યતા મિદ્ધ કરનાર આ ગુરુઓની લકિત કરવી જોઈએ મારવાડમાં જૈન સેવક બ્રાહ્મણો, ભોજક બ્રાહ્મણો વગેરે ગૃહસ્થ ગુરુ બનીને જૈનધર્મના સંસ્કારો કરાવે છે ભોજકો, સેવકો તેમજ બ્રાહ્મણોનાં બાળકોને જૈન ગુરુકુળોમાં રાખી જૈન શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરાવી તેમનો ઉદ્ધાર કરવો જોઈએ તેમજ જૈનધર્મ માત્રો વડે જિનોપવિત્ર આદિ સંસ્કારોથી સંસ્કારવા જોઈએ તે પછી જ તેઓ બીજાઓને તે સંસ્કારો આપી શકવા યોગ્ય બને. આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, માધુ ત્યાગી ગુરુ કહેવાય છે. આવા ત્યાગી જૈનાચાર્યો સર્વ જૈન ડોમના જગદ્ગુરુ બની શકે છે માટે તેઓની દરદાજ ખૂબ પ્રેમ અને શ્રદ્ધાથી લકિત કરવી જોઈએ.

गृहस्थगुरुणां त्यागिगुरुणां च

यथायोगं भक्तिकारकाः

જૈનો દેશએવામાં તથા દેશની ઉન્નતિમા ભાગ લઈ શકે છે સ્વ જન્મભૂમિની સેવા કરવામા ભાગ આપવો એ સ્વધર્મ છે. તેનાથી જૈનોએ કદી બ્રહ્મ થવું ન જોઈએ

રાજ્ય અને રાજાના કાર્યોમા પ્રધાન, કારભારી આદિ પદો પ્રાપ્ત કરીને દેશ એવામાં ભાગ લેવો જોઈએ દેશ ધર્મ અને રાજ્ય ધર્મ કર્મ કરવામા દરેક જૈને સ્વાધિકાર પ્રવૃત્તિ કરવી જોઈએ

પ્રવૃત્તિ માર્ગમા પરિપક્વ યથા વિના નિવૃત્તિ માર્ગની અગ્ધા તથા આગ્રહના થઈ શકતી નથી. નિવૃત્તિ રૂપ મેત્રને ગ્રહવા માટે પ્રવૃત્તિ છે તે વડતા જેવું ડાંગ આપે છે. માટે પ્રવૃત્તિદાન જ નિવૃત્તિની આરાધના કરવી.

દેશ, રાજ્ય અને ધર્મ કાર્યના ત્રણ ભાગ લેવા જોઈએ જેને કોંગ, જ્ઞાતિ, સુધ અને મહાજનો હિય કવો હોય તેમજ દેશ, રાજ્ય અને ધર્મ એવાના અગ્રગામી બનવું જોઈએ

દેશ રાજ્ય અને ધર્મ સેવાથી સ્વપરંતી પ્રગતિ મળી મધ્ય છે માટે જૈનોએ તે તે સ્વા કાર્યને કરવા જોઈએ.

દેશ રાજ્ય ધર્મવર્મભિઃ પ્રગતિકારકાઃ

જૈનો અનેકાત દૃષ્ટિએ બ્રહ્મ, આત્મા, પરમાત્માના અનંત જ્ઞાનાદિ કર્મોની આરાધના કરે છે.

વ્યવહારનય અને નિશ્ચય નયથી બ્રહ્મધર્મનું સ્વરૂપ ગમજવું જોઈએ, અનેક નયોની અગેશાએ બ્રહ્મ ધર્મ અર્થાત્ આત્માના જ્ઞાનાદિ ધર્મોની આરાધના કરવી જોઈએ.

શરીર ધર્મ, વાણી ધર્મ, ગત ધર્મ, અને આત્માનો ધર્મ એ ચારેના આત્માના જ્ઞાન, દર્શન, માગ્નિ ધર્મજ ઉત્તર છે

માત્મજ્ઞાન પામ્યા વિના અને આત્મા માગ્નિ પામ્યા વિના આગા ગુણની પ્રાપ્તિ થતી નથી આત્મામાં જે જોઈએ તે છે આત્માને અનેકાતપણે અનુભવવો

આત્મા કરના આ વિશ્વના કોઈ મહાન નથી. આત્મા તે જ પરમાત્મા છે આત્માના અસ્તિ નાસ્તિપણે, અનંતાવનયે આખું નિશ્ચ નમાય છે માટે આત્માધર્મી જૈનોએ આત્માની આરાધના કરવી અને શ્રાવકના બાજુ પ્રત વડે, માધુનાં પાંચ મહાવ્રત વડે તેમ જ યોગના અષ્ટાંગ વડે આત્માની શુદ્ધિ કરવી જોઈએ

અનેકાન્ત વ્રજધર્મારાધકા:

જે દ્રવ્ય શત્રુઓ અને ભાવ શત્રુઓને જિતે છે
પ. તુ તેનાથી જેઓ હારતા નથી તે જૈનો કહેવાય છે

જે ભયશીલ, બીકણુ અને નાર્મદ છે તે જૈન
નાનને માર્ગ કદી શકતા નથી જે જૈનો અન્ય
જનોથી ગ્રામરતા, શક્તિમા, વ્યાપારમા તેમજ ધર્મ
ધર્મ કરવામા હારી જાય છે તે જૈનત્વને લજવે છે
જે શત્રુઓને જિતનાગ છે તે જ જે શત્રુઓને તાળે
પડે જાય તે તે જૈન ગણી શકાય નહિ

શત્રુઓને જિતનાગ લોકો જૈન ગણાય છે કોઈ
પાતુ ધર્મના જય મેળવવો તે જૈનની મુખ્ય દ્રવ્ય છે

જે દ્રવ્ય જૈન બની શકતા નથી તે ભાવ જૈન
બની શકતા નથી તીર્થ કરે પ્રથમ દ્રવ્ય જિત
બાંધા હતા પછી તેઓ ભાવ જિત બાંધા હતા.

પ્રાપ્ત્ય આપનાન વિગતો અને પ્રવૃત્તિઓને
જે કરે છે તેમજ તેનો અનુયાયી બને છે તે
જૈન બની શકતા નથી વ્યવહાર અને નિશ્ચયથી
જે વિચરના વિગતો અને કાર્યો કરે છે તે જૈન
ગણાય છે

જે દુર્ગતિ, પદ, દુષ્ટ વ્યવસ્થા પર તથા બીજા
પાતકો પર વિચર મેળવે છે તે જૈન નાનને
નાન કહે છે

દ્રવ્યભાવ વૈરિજયેન સાર્થક નામ ધારકા:

પંચમ આગમાં-કલિયુગમાં અનાય ધર્મીઓથી
અર્થાત જે લોકો ઝોગુણી નમોગુણી તથા અન્યાય
પાપ કર્મ વગેરેથી હુવનાગ છે, તથા નીતિયગયણ
ગત્યો તેમજ લોકોનો નાશ કરવાના સ્વભાવવાળા
છે તેમજ તેવું કરવામાં જે ધર્મ માને છે એવા
અનાય ધર્મીઓ કરતા વિશેષ દ્વાત્ર ગણ, મન્તા,
વિદ્યા, ધન ગણ તેમજ શારીરિક માનસિક અને
આત્મિક ગણ વડે દ્રવ્ય અને ભાવ હુવનારી
હુવવાના, ઓત્તરગિક અને અપવાદિક વિદ્યા અને
કર્મના જે તત્ત્વો એક છે તે જેના બની શકે છે

અનાય ધર્મીઓ કરતા આય ધર્મીઓના
હુવન ગણ વિશેષ હોય એકીએ જેની દુષ્ટ પાત્રી
મનુષ્યોના હાથે ધર્મી નાણંગનો નાશ ન થાય
અનાય લોકોની વિશેષ શક્તિ હોય તેના તેમજ
ધર્મ નીતિ યગયા નાણંગનો નાશ થાય તે નાકે
આય જેનાને નધર્મીઓ કરતા વિદ્યા, ધન, ગણ
ગણ પીરની વિશેષ શક્તિ મેળવીને યજ્ઞ, નધર્મ
ધર્મ હુવનારે હુવનારે નેહાયે

૭

પંચમાર્યે.જ્ઞાનધર્મિભ્યો

વિશેષ વિદ્યાસત્તાપનવલ્લભીર્ધર્મીઃ

લિલનોપાય વિચાર વર્ગ સુદગમ્યા.

રાજ્ય, દેશ, આજીવિકા, તેમજ ધર્મ સંબંધી નીતિમય વિશાળ આચાર વિચારોને ધારણ કરનાર જૈનો હોય છે.

માંકડા આચાર વિચારથી દેશ, કોમ, જાતિ, મઘ તેમજ ધર્મની પાયમાલી થાય છે. ધર્મ પરત્વે માંકડા આચાર વિચારથી ધર્મનો નાશ થાય છે.

અર્વાચીન જૈનોના ધર્મ સંબંધી માંકડા આચાર વિચારથી મારે વર્ણુમા જૈનધર્મ પાળનારી માત્ર એક વૈશ્ય કોમ રહી અને તેમાંય પણ તે કોમમાંથી એક વ્યક્તિ જાતી જ રહી આ જાતિના પૂર્વ સારાથી ભેદો જૈનોના હતા તેમાંથી હવે તો કેટલીક જ જૈનધર્મ પાળનારી જાતિ રહી છે.

ઉદાર આચાર વિચારવાળા જૈનો અન્ય જાતિઓને પોતાના જૈનધર્મમાં સમાવી શકે છે. અને જે કાળે જે રીતે જૈન કોમની મજબૂત વધે એવા ઉદાર આચાર વિચારથી તેઓ બીજા માણસોને જૈનધર્મી બનાવી શકે છે.

ઉદાર આચાર વિચારનું માર્ગ્ય જિંદુ સ્વતંત્રતા તેમજ પ્રગતિ છે.

ઉદાર વિચાર ધારકા:

જૈન ડોમની ઉન્નતિ થાય એવા ઉદાર આચાર વિચાર રાખતાં ઘણું સહેલું પડે છે તે માટે હૃદયને ઉદાર કરવું પડે છે. જમાનો ને ઉન્નતિના ઉપાયોને હૃદય આગા જોવા પડે છે. સ્વાર્થનો ત્યાગ કરવો પડે છે પરમાર્થ માટે હૃદયના દ્વાર ખુલ્લાં કરવા પડે છે યધા જ માણુઓના વિચારો આમું જોવા પડે છે સ્વચ્છ દ નહિ પરંતુ માણુઓની સ્વાધિકાર રચનત્તા કેવી રીતે હોય છે તેનો અનુભવ કરવો પડે છે ઉદાર આચાર વિચાર માટે સુધાગ કરવા પડે છે.

જૈન આધુઓના મૂળ પ્રતોની ગાથે વિહાર તેમજ ઉપદેશાદિ પ્રવૃત્તિનાં જૈન ધર્મની વૃદ્ધિ થાય એવા ઉદાર ભાવથી પ્રવૃત્તિ કરવી જોઈએ જૈન આધુઓ તેમજ તેનાનાર્થો અર્થત્ર ગર્થ દેશના વિહાર કરીને મગવરના પૂર્વક ઉપદેશ આપી મોકે એવા ઉદાર આચાર વિચારોને જમાનાના અન્ત-ગર્ભ અપનાવવા જોઈએ

ઉદાર આચાર વિચારથી જૈનોની ગર્વ બાળતોનાં પ્રગતિ થાય છે.

ઉદાર વિચારથી સ્વતંત્રતા મળે તે તેમજ ઉદાર આચારથી ઉદાર સ્વભાવ છે

જૈના આચારો ઉદાર નથી તેની પરંપરા ઉદારતા આપતી નથી

જે ધર્મમાં ઉદાર આશયો છે તે ધર્મમાં લોકો લળે છે. જૈન ધર્મના આચારો તથા તત્ત્વોમા ઉદારતા સમાયેલી છે.

દુનિયામાં પ્રવર્તતા અર્વ ધર્મોને અનેક ઉદાર તેમજ સાપેક્ષ દૃષ્ટિયોથી પોતાનામા સમાવી દેનાર જૈન ધર્મની અતર ઉદારતાને કેાણુ પ્રાપ્ત કરી શકે તેમ છે ?

જેઓ વ્રત પ્રત્યાખ્યાન ન કરી શકે તે દેવ-ગુરુની ભક્તિ કરીને ચતુર્થ ગુણસ્થાનક વર્તી જૈનો તરીકે રહી શકે અને જે એકાદિ આણુવ્રતધારી જૈન બની શકે છે. સાધુઓના વ્રત લે તે મુનિ કહેવાય ઇત્યાદિ અધિકાર પરત્વે ઉદારતાથી મુક્તિ માર્ગની વ્યાખ્યા કરનાર જૈન ધર્મ છે.

બધા જૈનોનો એક સરખો વિચાર તેમજ આચાર હોતો નથી. અનેક સ્વાતંત્ર્યને રક્ષનાર જૈન ધર્મ છે.

જૈન ધર્મનું સ્વરૂપ જાણ્યા વિના હાલમાં કેટલાક પ્રવર્તતા સકુચિત વિચારાચારથી જેઓ જૈન ધર્મને સકુલ સમજે છે તેઓએ ઉદાર વિચાર તથા આચારમય જૈન ધર્મનું સ્વરૂપ જાણવું જોઈએ. અને સત્ય જૈનો બની ઉદાર આચાર વિચારક બનવું જોઈએ.

આર્ય જેનો આર્યનીતિના રક્ષક હોય છે. આર્યો
અનાતન જેનો છે કપલદેવના અમયથી તેઓ આર્ય
હિદુસ્તાનમાં વસનારા છે. મધ્ય એશિયા ખંડમાંથી
દેટલાક હિદુસ્તાનમાં આવ્યા તે વખતનું વર્ણન
કર્ણવ આપે છે હિદુસ્તાનમાં પૂર્વકાલથી
વસનાર જેન આર્યોના વંદે અનાદિકાળના હતા
હે કપલદેવ પ્રભુના પુત્ર ભગ્ન રાજાએ વંદે બનાવ્યા
ત્યાંથી જેનો હિદુસ્તાનમાં વસના હતા. તે આર્યો
અનાતન જેનો છે તે આર્ય અનાતન જેનાના આગમો.
નિર્ગમો તેમ જ જેન રાજાની આર્ય નીતિનીતિના
અનુભવ કર્યો તેમજ એને તેના નામ પેદાના
દેશ ભાષથી પ્રના કર્યો તેમજ

આર્ય નીતિનીતિથી ધર્મનું રક્ષણ થાય તે
આ આર્ય નીતિનીતિથી જેઓ શુદ્ધે તે તેઓ નામ
માત્રથી આર્ય તે તેમ બધાને જેન રાજા આર્ય
માન્યતા સુખ તે આથી જેનો પણ આર્ય જે

આર્ય નીતિનીતિથી આત્માની શુદ્ધિ થાય તે
આર્યોની નીતિનીતિની માન્યતાએને રક્ષણ તેમજ
તેમણની સુખતાને માનવી તેમજ

બધા પેદાના માન્યતાને સુખ, શાંતિ, સ્વચ્છ
તેમજ આર્યો આપવામાં આર્ય આદ્ય રિવાજ
કર્મ નહીં તે

આર્ય નીતિનીતિ રક્ષક:

દયા તેમજ સત્યના સિદ્ધાંતને પ્રધાનતા આપનાર આર્યો છે. શ્રી જિનેશ્વરના ભક્તો આર્યો ગણાય છે. જૈન શાસ્ત્રોમાં જૈન સાધુઓને આર્ય અને જૈન સાધ્વીઓને આર્યા કહેવામાં આવી છે.

આર્ય જૈનો જ્યારે વિદ્યા તેમજ જ્ઞાન વગેરે પરાક્રમથી હીન બની જાય છે ત્યારે તેઓ અનાર્યોથી જિતાય છે અને તેથી તેઓ ગુલામ જેવા બની જાય છે માટે આર્ય જૈનોએ ધાર્મિક આચાર વિચારોથી તેમજ વિદ્યા વગેરેથી બળવાન બનવું જોઈએ. અને કામ, ક્રોધ, લોભ, મત્સર, ઇત્યાદિ વગેરે દુર્ગુણોનો નાશ કરવો જોઈએ.

કામ, લોભ તેમજ મોજમઝાથી શારીરિક બળ શક્તિનો ક્ષય કરી નિર્બળ, અછલહીન બાવલા પાત્ર બની ગયેલા જૈનોને દુનિયામાં જીવવાનો હક્ક નથી. કર્મયોગી બન્યા વિના હવે જૈનોને દુનિયામાં વ્યાવહારિક તેમજ ધાર્મિક જીવન જીવવાનો અધિકાર રહેવાનો નથી.

જૈનત્વની લાગણી વિનાના અને આર્ય જૈન નીતિ રીતિથી ભ્રષ્ટ થયેલા જૈનો પર તેમના પૂર્વજોના ગ્રાપ પડે છે માટે જૈનોએ ગમે તેવા સંજોગોમાં પણ જૈનત્વ ખોવું ન જોઈએ. અને આર્ય જૈન નીતિરીતિનો નાશ થતો અટકાવી તેનો સમયાનુસારે યોગ્ય બની પુનરુદ્ધાર કરવો જોઈએ.

જે જૈનને જૈન નીતિરીતિનું ગ્હાન નથી તે તેની માન્યતાને લજ્જે છે, ખરા જૈનો તો ધર્મમાં ચૂસ્ત બની આર્યની રીતિના મંરણિક બને છે.

જૈનો સ્વાશ્રયાલંબી હુંય છે. તેઓ સ્વાશ્રય
ળળ વડે આજીવિકાદિ આધનાથી ન પત્તપાં
વને છે.

જૈનો સ્વાશ્રયી હુંય છે તેઓ જ બળવાન બને
છે જ્યારે પરાશ્રયી માણુએ બળવાન બની ન જા
નથી જતન મહેનતથી ધારિલા કાર્યો કરીને જાન
બચાવે હી મારા તે

આત્મચક્રા અને આત્માવલગન કરી તેના
તે જાણે તે જાણે નથી માટે આત્મચક્રા બી-વીને
જાણે તે જાણે વચ્ચે મેલે અને બી-વી
નાથારે નથી ની નતનવી બન્યું છેએ જાણે

સ્વાધ્યાયલક્ષિત:

સ્વાધ્યાયલક્ષિત:

જૈને વીશ પચ્ચીસ વર્ષ સુધી શારીરિક વીર્યની રક્ષા કર્યા બાદ સ્વાશ્રયાવલંબી થઈને ગૃહસ્થાવાશની પોતાનામાં યોગ્યતા આવ્યા પછી જ લગ્ન કરવું જોઈએ અને જૈન મંત્રો વડે ગર્ભાધાનાદિ સંસ્કારો કરાવવા જોઈએ કે જેથી તેમના બાળકો પણ સ્વાશ્રયાવલંબી બની શકે

સ્વાશ્રયી બન્યા વિના દેશ, કોમ, રાજ્ય તેમજ સંઘની સેવા કરી શકાતી નથી તેમજ જૈનોના પ્રગતિ કાર્યોમાં આત્મભોગ આપી શકાતો નથી.

એક શૂરો સોને હરાવે તેમ એક સ્વશ્રાયી જૈન હજારો પરાશ્રયીઓને હરાવે છે. અને તેમ કરી તે દુનિયામાં આગળ આવે છે.

સ્વાશ્રયી જૈનો સર્વાની ઉન્નતિ કરી શકે છે માટે જૈનો બાગો ! બિડો ! સ્વાશ્રયી બનો ! અને બધાની ઉન્નતિ કરો ! પોતાના આત્મભોગ પર વિશ્વાસ રાખો. ખીજની મદદની ઇચ્છા ન રાખો તમે બંતે જ બધા કાર્ય કરો અને જૈન ધર્મની આરાધના કરી જૈનોની પ્રગતિ કરો

આહ, ચમતા વિના નિર્લેપપણે જૈનો આવશ્યક
લૌકિક તથા લોકોત્તર કાર્યોને કરે છે.

શ્રી કૃષ્ણના ઉપદેશથી અર્જુન કર્મચોગી જન્યો
શ્રી નેમિનાથના ઉપદેશથી શ્રી કૃષ્ણ કર્મચોગી
જન્યો શ્રી મહાવીર પ્રભુના ઉપદેશથી મેટક માત
કર્મચોગી જન્યો તેમ જૈનોએ નાગરૂપ મોહ-ચમતા
તેમજ અદના વર્ગના નાશ કરી કર્તવ્ય કાર્યોને
કર્યા નેહ્યો

જપા કર્તવ્ય કાર્યો કરવાથી મન, વાતી અને
માયાનો નરૂપચોગ થાય છે તેમજ આત્માની શક્તિ
પણ થાય છે અનેક સારીઓના મનાગરૂપી
કર્મચોગીની રૂપા પ્રાપ્ત થાય છે

પાર્શ્વના કર્મચોગીઓની જેમ હિન્દુ-મુસ્લિમ
પણ મોટી ભ્રમચાત્રા જેવે કર્મચોગીઓ તેમજ
મદાની ધારી વ. વ. રહે છે

ચમદોગિન:

હિંદુસ્તાનમાં સર્વ ધર્મીઓ જો કર્મયોગી બને તે હિંદુસ્તાનમાં જે જે શક્તિયોનો ઉદ્ધાર કરવાની જરૂર છે તે સંપૂર્ણ બની શકે તેમાં જરાય શંકા નથી.

જ્ઞાન યોગીઓએ કર્મયોગી બની હાનિકારક રીવાજોનો નાશ કરીને માણસોને પ્રગતિના પથે ચલાવવા જોઈએ.

દરેક જૈને વ્યાવહારિક અને ધાર્મિક કેળવણી પૂરેપૂરી લેવી જોઈએ અને પછી કર્મયોગી બનવું જોઈએ.

જ્ઞાની બન્યા વિના કોઈ કર્મયોગી બની શકતું નથી જેન પુરુષો અને સ્ત્રીઓએ પ્રભુની આજ્ઞારૂપ આ સૂત્રને માનીને કર્મયોગી તેમજ સ્વાશ્રયી બની, એકમેકની શક્તિયો વધે અને અધ્યાત્મ જ્ઞાનની પૂર્ણ પ્રાપ્તિ થાય એવા ઉપાયો લેવા જોઈએ.

તેનાથી પાપબુદ્ધિ જનમે ને અધર્મ ગયો છે
તેનાથી વીનગમ દેવના આગમે વડ અશ્રદ્ધા
પેલા થાય ને અધર્મ આચાર વિચારો છે

તેનાગંગાથી અને તેન ધર્મના મનુષ્ય ગયો
વિદ્યુદ્ધ ઈશ્વર આપણ વિચારને અધર્મ ગયો
જાવે છે અલગ્ય અને નામને અધર્મના
માનવના મન, વચન અને ગામની પતનિરે અધર્મ
મોવાના આગે છે પ્રત્યક્ષ અને આગિન ધર્મ
વિષયીત પ્રદ્યોત્તે અધર્મ મોવાના અધર્મ
તેનધર્મથી છે વિષયીત ધર્મ છે તે અધર્મ
દિગ્ગતિ વિચારને અધર્મ મોવાના અધર્મ છે

તેનાગંગાથી છે અધર્મના અધર્મ
આગે છે એવા અધર્મના છે એ અધર્મ
ને તેને અધર્મના અધર્મ છે એ અધર્મ

અધર્મથી દુનિયાના તમામ માણસોની પડતી થાય છે. અધર્મથી દુનિયાનો નાશ થાય છે.

હિંસા, અમત્ય, ચોરી, વ્યભિચાર, માસલક્ષણ, દારૂપાન, અપ્રમાણિકતા, વૈર, અભિમાન, અજ્ઞાન, નિંદા, કામ, ક્રોધ, કપટ વગેરે દુર્ગુણો તે અધર્મ છે.

આ અધર્મ મોહરૂપ છે માટે તેનો નાશ કર્યા વિના ગૃહસ્થ અને ત્યાગી, આત્માના જ્ઞાનાદિ ગુણો મેળવી શકતા નથી.

અધર્મથી કોઈપણ દેશ, રાજ્ય કે પ્રજાનો ઉદય થતો નથી અને ભવિષ્યમાં થશે પણ નહિ.

રક્તેગુણ અને તમોગુણથી અધર્મ થાય છે તેમજ આશ્રવનુ મેવન કન્વાથી પણ અધર્મ થાય છે.

અથનુ યથાશક્તિન ન્યાધિકારં એવન કન્તુ ને
જનો છે

જેન અથનુ ગ્દ્યાન કન્તુ ને ધર્મ છે

જેનાગમોનુ ગ્દ્યાન કન્તુ ને ધર્મ છે

જેન ધર્મોપયાગીઓનુ, આચાર્યોનુ મુનિઓનુ, ના-
નાવીઓનુ ગ્દ્યાન કન્તુ ને ધર્મ છે.

અન્ય દર્શનીયોથી જૈનો સ્પર્ધાશીલ હોય છે જ્યાં સુધી વ્યવહાર છે ત્યાં સુધી સ્પર્ધાશીલ સ્વભાવ રાખવો જોઈએ પરંતુ આ માટે ધર્મી કરવી જોઈએ નહિ

સ્પર્ધા કર્યા વિના અન્યધર્મીઓ કરતા કેઈ વખત આગળ વધી શકાતું નથી

શ્રી ઋષભદેવના પ્રારંભ સમયથી પરપરાએ જૈનો ગ્રાહ્યા આવે છે છતાં જૈનોની સંખ્યા હાલ તેર લાખની છે જ્યારે હિંદુસ્તાનમાં બસો જ વરસ લગલગથી આવેલા ખ્રીસ્તિયોની સંખ્યા બેતાલીસ કરોડની છે ગૌદોની સંખ્યા આશરે અડતાલીસ કરોડની છે મુસલમાનોની સંખ્યા આશરે ચોત્રીસ કરોડની છે હિંદુઓની આશરે બાવીસ કરોડની સંખ્યા છે જ્યારે જૈનોની સંખ્યા તે જ લાખ ! !

માધુઓમાં પણ હિંદુ, ગૌદ તેમ જ મુસલમાનોની સંખ્યા લાખોની છે જ્યારે જે ત્રણ ફીરકાના ભેગા થઈને જૈનો માધુઓની સંખ્યા જે ત્રણ લક્ષની જ છે ! !

આ જોતાં લાગે છે જૈનોએ ધર્મીજનોની સંખ્યામાં સ્પર્ધા કરી નથી

સ્પર્ધાશીલ:

દેવોના આગમો દેવોની અગત્યા દેવોના
 ગતિના પ્રત્યાર્થ લેતોનું મયન્ય છે અને મયન્ય પાડ
 કે પ. વગરે તેનું અગ્નિન્ય માટ્યા કહે અર્થ
 પ્રગ્નિયા વડે અગ્નિન્ય ન મટક દેવો વર્તે છે

ધન પ્રદાયન દેવો પર દેવોના નીર્ધો વગેરેના
 ધ છે દેવોની વિદ્યા શક્તિ, ગ્રામ શક્તિ ધન
 ગતિ પ્રત્ય શક્તિ વગેરે શક્તિયો વગેરે પાસના
 શક્તિયો ૧૦ માં પાપ છે તાલના દેવોની પા
 નીંમે મુજ દેવો વધવા તપ ગતિ ગતિ ૧૦
 ગતિયો અગ્નિન્ય ૧૦ માં પા દેવો

કેટલાક કેળવાયેલા જૈનો નાસ્તિક બને છે, તેઓને ધર્મના સ્થિર કરવાના તેમજ તેઓ વડે ધર્મની પ્રગતિ થાય એવા ઉપાયો કરવા જોઈએ જેઓ સ્વાસ્થિત્વ મરણાણુની ઇચ્છાવાળાઓ છે તેઓએ શુરુઓની-નાધુઓની સેવા કરવી જોઈએ.

માધુઓના અતરના આશીર્વાદ લીધાથી પોતાની પાછળ મહાપુરુષો પ્રગટે છે જ્યારે માધુઓની અંતરડી કકળાવવાથી દુનિયામાં સ્વાસ્થિત્વ મરણા ધર્મ શકતી નથી. માટે જૈનોએ જેન માધુઓની તથા સાંસીઓની ભકિત કરવી જોઈએ.

જૈનોએ સ્વાસ્થિત્વના મરણા માટે તેમજ ધાર્મિક શુભ કર્મો કરવા જોઈએ. નિયમિત કન્યા કરવા જોઈએ, મદ્વિચારો બીડે એવા પુસ્તકો વાંચવા જોઈએ તેમજ પોતાની પાછળ પોતાના કરતા વિશેષ એવા શુભ જૈનો પ્રગટે એવી યોગ્ય પ્રવૃત્તિ કરવી જોઈએ. આ ઉપરાંત પોતાની પાછળ જેન ધર્મ પાળનારા બાળવાળ જૈનો પ્રગટે તે માટે જેન ધર્મ શુરુકુળોને મદદ કરવી જોઈએ અને જેન ધર્મના જ્ઞાતા મહા વિદ્વાન જૈનો પ્રગટે એવા સર્વ પ્રયત્નોને આચાર્યના મૂકી બતાવવા જોઈએ.

જે જેનો પાતાની પાછળ લાગેલા જેનોને પ્રગટાવવાના
 દેખાડના સદ પરી ગયા છે તેના ગુણ, નિર્ગુણ તેનજ
 પાત્રીન જેનોથી જેનોની પદ્ધતિના પ્રારંભ થાય છે

• શાન્તિન્ય ના રાગ પ્રવણિયાના જે જે સમજાવતી
 ગાય છે તેનાથી ગુણ પાતાના તીર્થ જેન માન્ય છે
 શાન્તિના વલ્લિ થાય છે જેઓ સર્વિત્રતા પાત્રી ના
 પ્રતાપથીની ન્યા ભગિનિ શ્રુ છે તેના જગતના પાત્રી
 પાય પાતા નથી મનજ મનો ન્યા જગતના પાત્રી
 પાત્રી પાત્રી

પ્રશસ્ય રાગ, પ્રશસ્ય દેખા, પ્રશસ્ય ક્રોધ, માન,
માયા, લોભ, શ્રદ્ધા, બ્રાતૃભાવ, પગપકાર, કેળવણી
વગેરેની દૃષ્ટિ, માર્વાજનિક કર્મ પ્રવૃત્તિ આદિ યુક્ત
જૈનો હોય છે.

ગમદ્ધાનો એકદમ નાશ થવાનો નથી. માટે
અશુભ રાગ અને દેખાને શુભ રાગ અને દેખાના
રૂપમાં પરિવર્તિત કરવા જોઈએ.

પ્રેમ અને શ્રદ્ધા આ બે ગુણોનાં તેા દરેક જૈને
જૈનધર્મ અંગીકાર કરતા પૂર્વે અવલભવા જોઈએ
કારણ પ્રેમ અને શ્રદ્ધા વિના આત્મજીવનની પ્રગતિ
થતી નથી અને તેના વિના દેવ-ગુરુ અને ધર્મની
આગધના પણ થઈ શકતી નથી તેમજ તે પોતાં
પ્રામાણ્ય જીવનને પણ પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી.

દરેક કર્તવ્યમાં પ્રેમ અને શ્રદ્ધાની અત્યંત
જરૂર પડે છે વ્યવહારિક જાળનોમા પ્રેમી અને
શ્રદ્ધાળુ વર્ગ જય મેળવી શકે છે.

પ્રભુની પ્રાપ્તિ માટે પણ પ્રથમ પ્રેમ અને
શ્રદ્ધાની જરૂર પડે છે.

પ્રશસ્યરાગાદિ સંયુતા:

મુળ રમો પર પ્રજાન્ય નાજ અને રજુરિત થા ફેર
 થયાથી, આમુલ પાનનાઓના કાચ ફરી મનને વિજય
 યનાની કાચ છે. મનમા નેતા લીનતા થેન નાનું નાના
 વિદ્યાનને પ્રજટાપવા ન રેડેડો ગમે નેવા વાપા
 નાએજાયા પાન ફેર-મુલ નાને ધર્મને પ્રેમ નાને પાનની
 નાને લરી ફેરું અને વિષયો થા માળ મેળાવેલા
 નેનાનુ ખાવ રાન્ય છે

આ દાખલા એક નિર્મલ એક નીશની જે દાદરવા
 આગળે નો આ દાખલાં બીજી દોમોની દનીદારી. એ
 જુદી વાતો. આ આગળને દોઈ દની દાદરે તેને જે
 માનવના દોઈ વાપ દોઈ તેને

જૈનોપનિપદ્ધત્ત જૈનોપ્ત્ય સત્રોને જે જૈનો દરરોજ
યાદ કરે છે તેઓની બાહ્ય ઉન્નતિ થાય છે. અને
તેઓ મહાન બને છે તેમ જ આત્માની જ્ઞાનાદિ
શક્તિઓને પ્રાપ્ત કરી ત્રીજા ભવે અવશ્ય
મુક્તિપદ પ્રાપ્ત કરે છે. એ નિશ્ચય છે.

ઉપસંહાર અને સમાપ્તિ

જે જૈનો જૈનગીતા અને જૈનોપનિપદ્ધનો નિત્ય
પાઠ કરે છે તેઓના પર ગુરુદેવની આશિષ છે કે
તેઓ સર્વ પ્રકારે મુખી થવાના અને સર્વ મગબોને
પ્રાપ્ત કરવાના ગુરુ શીક્ષા ત્રણ કાળમાં સર્વ
પ્રકારની ગુબોન્નતિ કરનારી થાઓ
ઈન્દ્રિય ઓમ શાંતિ શાંતિ શાંતિ:

- અ. નં. અંથનું નામ
- ૪૫ આવક ધર્મ રવરૂપ ભા. ૧
- ૪૬ " " " " ૨
- ૪૭ ભજન સંગ્રહ ભા. ૫
- ૪૮ " " ભા. ૬
- ૪૯ આનંદન ધન પદ ભાવાર્થ સંગ્રહ
- ૫૦ ભજન સંગ્રહ ભા. ૭
- ૫૧ ગુરુબોધ
- ૫૨ પત્ર સદુપદેશ ભા. ૧
- ૫૩ " " ભા. ૨
- ૫૪ " " ભા. ૩
- ૫૫ ભજન સંગ્રહ ભા. ૮
- ૫૬ શ્રીમદ્ યશોવિજયજી જીવન નિબંધ
- ૫૭ ધાર્મિક ગદ્ય સંગ્રહ
- ૫૮ યોગ દીપક
- ૫૯ જૈન ધર્મની પ્રાચીન અર્વાચીન ગ્થિતિ
- ૬૦ પ્રતિજ્ઞા પાલન
- ૬૧ શ્રી સુખસાગર ગુરુ ગીતા
- ૬૨ તપાગર સાગર પદાવલી
- ૬૩ મિત્ર મૈત્રી
- ૬૪ મનુષ્ય દાન્ય
- ૬૫ આત્મ સમાધિ મય
- ૬૬ વ્રદા વચ્ચા
- ૬૭ જૈન આવક
- ૬૮ દર્શન

- અ. નં. અંથનું નામ
- ૬૯ એવી અમારી વેદના
- ૭૦ પ્રેમ ગીતા
- ૭૧ સાબરમતી ગુરુ શિક્ષણ દાન્ય
- ૭૨ ગુરુ ગીતા
- ૭૩ ગરુડ મત પ્રબંધ
- ૭૪ જૈન ગીતા
- ૭૫ સઘ પ્રગતિ
- ૭૬ વિજયપુર વૃતાંત
- ૭૭ જૈનોપનિષદ
- ૭૮ શિક્ષોપનિષદ
- ૭૯ જૈન ધાતુ પ્રતિમા લેખ સંગ્રહ ભા. ૧
- ૮૦ જૈન ધાતુ પ્રતિમા લેખ સંગ્રહ ભા. ૨
- ૮૧ ભારત સદકાર શિક્ષણ દાન્ય
- ૮૨ કૃષ્ણ ગીતા
- ૮૩ ગરુડી સંગ્રહ ભા. ૧
- ૮૪ " " ભા. ૨
- ૮૫ ગુરુ ગીત ગરુડી સંગ્રહ
- ૮૬ ગુરુ ભક્ત રવરૂપ અંથ
- ૮૭ આત્મ કૃષ્ણ છત્રીશી
- ૮૮ જ્ઞાન
- ૮૯ પ્રિય દર્શના પ્રબોધ અંથ
- ૯૦ ભજન સંગ્રહ ભા. ૯
- ૯૧ વિષ્ણુ સદેશ
- ૯૨ પૂજા સંગ્રહ ભા. ૧
- ૯૩ " " ભા. ૨

અન્ય રચિત ગ્રંથોના ભાષાંતર સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતી.

૧૨૬ આત્માનુશાસન (પાર્શ્વનાથ કૃત)

૧૨૭ સામ્યશતક (શ્રી સિંહવિજય કૃત)

પ્રેરીત તેમજ સંશોધીત ગ્રંથો.

અ. નં. ગ્રંથનું નામ

૧૨૮ ઉ યશોવિજય કૃત સાત ક્ષેત્રોના રાસ

૧૨૯ જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા

૧૩૦ શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર ભા. ૧

૧૩૧ શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર ભા. ૨

૧૩૨ દેવવિલાસ

૧૩૩ શ્રીમદ્ દેવચંદ્રભુ ગુર્જર સાહિત્ય (નિર્ણય)

૧૩૪ કર્મપ્રકૃતિ

૧૩૫ મુદ્રિત જૈન ચેતામર ગ્રંથ ગાઠડ

(નોંધ:—ગ્રંથ નં. ૧૩૫ એ શ્રીમદ્ભુએ પોતે શોધ્યો છે, મુદ્ધાર્યો છે તેમજ તેની અર્થસદ્ સમજ આપી છે. બ્યારે બાકીના ગ્રંથ ૧૨૮ થી ૧૩૪ મુદ્ધીના ૭ ગ્રંથો માટે તેમણે વિદ્વાનોને પ્રેરણા કરી હતી અને એ તમામ ગ્રંથો તેમણે પ્રેસમાં છપાતા પહેલાં જોયા હતા, તપાસ્યા હતા. તેમજ ફેટલાકના મુદ્દ પછુ તેમણે તપાસ્યા હતા)

૧૩૬ વિજયપુર ગદ્યત વૃત્તાત

૧૩૭ વચનામૃત (મોડુ)

આ બે ગ્રંથો શ્રીમદ્ભુ રચિત છે મુજ સહિત્ત હતા તેમા પાઞ્જતી સુબાગ વચાગ મ્ત્રી ગદ્યત આદ્યતિ પ્રકટ કરી છે

અગ્રગટ ગ્રંથો

અધ્યાત્મ મંદાવીર અને મંદાવીર ગીતા

ပုဂ္ဂိုလ်

